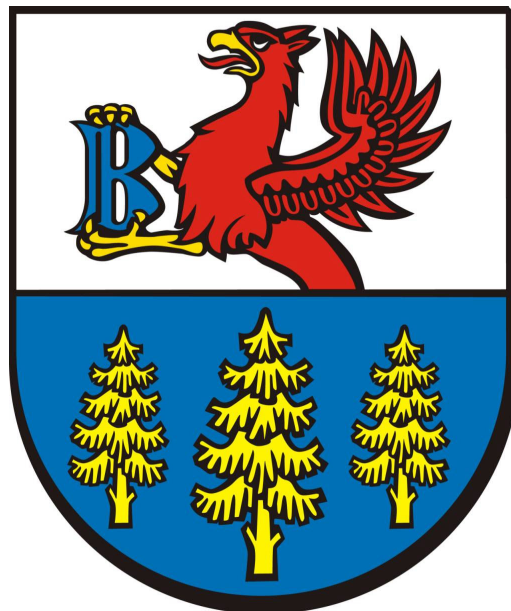

Załącznik do Uchwały
Nr XVIII/184/08
Rady Miejskiej w Brusach
z dnia 30.12.08 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BRUSY
NA LATA 2008-2013**

BRUSY 2008

Spis treści

Wstęp	str.3
I Akty prawne stanowiące podstawę Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy	str.5
II Zgodność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy z innymi dokumentami strategicznymi narodowymi i wspólnotowymi.....	str.6
III Diagnoza problemów społecznych w gminie Brusy	str.9
1. Charakterystyka gminy Brusy i społeczności lokalnej	str.9
2. Analiza wyników badań ankietowych dotyczących problemów społecznych na terenie gminy Brusy przeprowadzonych w ramach budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy	str.18
IV Identyfikacja problemów społecznych w gminie Brusy	str.45
V Analiza 'SWOT'	str. 45
VI Misja i wizja	str. 50
VII Cele strategiczne i operacyjne	str. 51
VIII Harmonogram realizacji Strategii	str. 63
VIII Wdrażanie Strategii i monitorowanie jej realizacji	str. 65

WSTĘP

Rozwiązanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długofalowym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Realizacja tego procesu zawarta jest w „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” będącej drogowskazem działania władz samorządowych i innych instytucji sfery pomocy społecznej w celu poprawy warunków życia mieszkańców. U podstaw wdrażania strategii leży zasada współpracy i koordynacji wielu podmiotów lokalnych, nie tylko instytucji samorządowych, ale i pracodawców oraz organizacji pozarządowych. Opracowanie, jak i późniejsza realizacja Strategii odbywa się przy udziale szerokiego forum społecznego. Dzięki temu cała lokalna społeczność staje się odpowiedzialna za określenie celów do realizacji a strategia staje się zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, a szczególnie z :

1. Zasadą pomocniczości – struktury wyższe nie powinny wyręczać struktur niższych, czyli osób i rodzin, grup i społeczności lokalnych w tym, z czym mogą sobie poradzić we własnym zakresie. Władza ma pobudzać, wspomagać i wspierać, pozwolić na świadome działanie.
2. Zasada partycypacji społecznej i współodpowiedzialności – włączenie obywateli w rozwiązywanie lokalnych problemów, zaspakajaniu istniejących potrzeb. Bardzo istotny staje się aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwaniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych. Zadaniem sił zewnętrznych winno być wspieranie i wzmacnianie tego potencjału oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi.

Wskazanie strategicznych kierunków działania poprzedzone zostało wnikliwą analizą problemów społecznych występujących w gminie Brusy. W tworzenie strategii rozwoju polityki społecznej zostały włączone osoby będące reprezentantami środowisk społecznych i samorządowych, zajmujących się, na co dzień problematyką polityki społecznej. Niniejsza strategia powstała w oparciu o badania ankietowe i analizę danych zastanych w celu określenia i zdefiniowania problemów, ustalenia ich przyczyn i perspektywy zmian. Identyfikacji głównych obszarów problemowych w sferze polityki społecznej w gminie Brusy dokonano na spotkaniach Zespołu powołanego ds. budowy Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Zarządzeniem Burmistrza Brus Nr 223\2008 z dnia 12 września 2008 r. w składzie:

1. Krzysztof Gierszewski– Z-ca Burmistrza, Przewodniczący Zespołu

2. Krystyna Cysewska – Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Beata Sito – Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Magdalena Szyca –Lepak – Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Beata Lubińska – Lepak – Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6. Mariola Rodzeń – Urząd Miejski Brusy,
7. Jerzy Ratajczak – Urząd Miejski Brusy
8. Jacek Bruski – Gminny Zarząd Oświaty Brusy
9. Ewa Czapiewska – Stowarzyszenie Rodzin Katolickich
10. Władysława Pestka – Caritas oddz.Brusy
11. Anna Orlikowska – Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja”
12. Blandyna Januszewska – Przychodnia Lekarska NZOZ
13. Lucyna Breska – Niepubliczny Zakład Opieki Pielęgniarskiej
14. Olgierd Chylewski – Posterunek Policji, Rada Miejska Brusy
15. Marek Zblewski – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
16. Stanisław Weltrowski – Rada Miejska Brusy
17. Beata Januszewska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Chojnice
18. Jadwiga Pestka – Powiatowy Urząd Pracy Chojnice
19. Anna Majkowska – Szkoła Podstawowa Brusy

Wsparcia metodycznego udzielali Agnieszka Cysewska i Maciej Kisała – pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Pracami nad powstawaniem Strategii koordynował Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Krystyna Cysewska.

Niniejsza Strategia zawiera dwa niezbędne warunki do efektywnej realizacji zadań polityki społecznej a mianowicie: diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej Gminy Brusy oraz długofalowy plan działań. Ponadto podejmowane przedsięwzięcia w Strategii będą prowadzone w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów działających na scenie publicznej:

- nieformalnych, czyli bliższa i dalsza rodzina, sąsiedzi, przyjaciele;
- instytucji publicznych rządowych i samorządowych;
- organizacji pozarządowych;
- biznesu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem otwartym. Przyjęte cele i działania podlegać będą wnikliwej ocenie i ewaluacji. Autorzy Strategii liczą na to, że stworzy ona nową jakość w dialogu społecznym na terenie gminy, że przyczyni się

do wzrostu poziomu życia na jej terenie i pomoże w rozwiązywaniu nabrzmiałych problemów społecznych.

I. AKTY PRAWNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BRUSY

Obowiązek opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn.zm.). Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003 r. Nr 24, poz. 198).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

II. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BRUSY Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NARODOWYMI I WSPÓLNOTOWYMI.

Konstruując strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy, należy pamiętać, że nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą dotyczyły jej mieszkańców. Krytyczna analiza dokumentów programowych powstających na poziomie Unii Europejskiej, kraju, województwa czy powiatu pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie powielać pewnych działań, ale wpisywać się własnymi propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną.

1. STRATEGIA LIZBOŃSKA.

Głównym celem dokumentu, przyjętym przez wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej, jest stworzenie do roku 2010, na terytorium Europy, najbardziej dynamicznej i konkurencyjnej gospodarki na świecie, która będzie zdolna do systematycznego wzrostu gospodarczego, a w warunkach spójności społecznej będzie zapewniała większą liczbę miejsc pracy. Z punktu widzenia tematyki społecznej, najistotniejszym jest postulat spójności społecznej, czyli kształtowania nowego, aktywnego państwa socjalnego.

2. NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Jest to dokument, który został opracowany, aby umożliwić państwu polskiemu realizację drugiego z celów założonych w Strategii Lizbońskiej Unii Europejskiej. Cel ten kładzie nacisk na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi i zwalczanie wykluczenia społecznego.

3. NARODOWY PLAN ROZWOJU NA LATA 2007-2013

Narodowy Plan Rozwoju (NPR) na lata 2007-2013 jest kompleksowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Polski. Przygotowanie i realizacja NPR ma spowodować skuteczne włączenie Polski w kształtowanie Unii Europejskiej, której jednym z konstytucyjnych fundamentów jest zasada spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Obecność Polski w Unii Europejskiej stwarza naszemu krajowi ogromną szansę na zmniejszenie dystansu do najwyżej rozwiniętych społeczeństw.

4. NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Cele polityki integracji społecznej w Polsce wynikają przede wszystkim z priorytetów określonych w przyjętej w czerwcu 2004 r. Narodowej Strategii Integracji Społecznej (NSIS). Wynikają również z założeń w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego przyjętych w grudniu 2000 r. przez Radę Europy w Nicei. Polska w pełni zaakceptowała ich zasadność, co zostało oficjalnie potwierdzone poprzez przyjęcie w grudniu 2003 r. Wspólnego Memorandum Polski i Unii Europejskiej o Integracji Społecznej (Joint Inclusion Memorandum).

5. KRAJOWY PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Krajowy Plan Działania na rzecz Integracji Społecznej to program poprawy dostępu do praw społecznych i zwiększania poziomu ich realizacji. Jest to również zasadniczy instrument osiągania integracji społecznej w europejskim modelu społecznym. Realizacja praw społecznych wymaga oczywiście poniesienia określonych kosztów, tak samo jak realizacja wszystkich innych kategorii praw człowieka zawartych w prawie międzynarodowym i krajowym.

6. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Strategia obejmuje 14 celów strategicznych ujętych w ramach 3 priorytetów. Cele strategiczne mają charakter ogólny i określają pożądane stany lub procesy. Są one doprecyzowane poprzez opis kierunków działań. Kształt priorytetów i celów strategicznych został określony na podstawie zapisów Strategii przyjętej w lipcu 2000 roku – na podstawie jej dorobku i oceny dotychczasowej realizacji.

7. STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DO 2013 ROKU

Potrzeba opracowania Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego wynikała z konieczności sformułowania założeń kierunkowych, wskazujących koncepcję rozwoju społecznego. Koncepcja oparta została na rzetelnej analizie sytuacji, a także przyjęta i zaakceptowana przez wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji działań na rzecz spójnego rozwoju gospodarczo- społecznego regionu.

8. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE CHOJNICKIM NA LATA 2007 – 2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Chojnickim stanowi koncepcję rozwiązania najważniejszych problemów na poziomie lokalnym. Kierunek jej działania wyznacza rozwiązanie trudnych problemów społecznych tj. bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa, patologii, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Od skuteczności ich rozwiązania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi powiat.

9. POWIATOWY PROGRAM NA RZECZ ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2013

Powiatowy Program na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej jest narzędziem pozwalającym sprawnie i bezproblemowo realizować projekty finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na terenie Powiatu Chojnickiego. Program jest efektem zawiązującego się partnerstwa pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem MŚP i tzw. „Trzecim Sektorem” reprezentującym oddolne inicjatywy.

10. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY BRUSY DO ROKU 2020.

Strategia wyznacza główne kierunki rozwoju Miasta i Gminy Brusy, wśród których za szczególnie ważne uznaje się: poprawę jakości życia mieszkańców, wspieranie przedsiębiorczości oraz ochronę zasobów przyrodniczych. Wskazuje ona optymalne kierunki rozwoju, zaś plany operacyjne pokazują, jak zakładane cele będą realizowane.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE BRUSY.

1. Charakterystyka gminy Brusy i społeczności lokalnej.

Brusy są miastem położonym w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim. Jest to obszar Ziemi Zaborskiej liczący niespełna 401 km kw.

Co do wielkości gmina Brusy jest jedną z trzech największych gmin na terenie województwa pomorskiego. Grunty rolne stanowią tu ok. 31 % powierzchni, lasy 56 % i wody powierzchniowe 6,5 %. Obecnie gmina podzielona jest na 23 sołectwa i dwa osiedla na terenie miasta. Największe miejscowości w gminie to: Leśno, Lubnia, Czyczkowy, Kosobudy, Zalesie i Męcikał. Pierwsze wzmianki o Brusach pochodzą z XIV wieku. W tym wieku Brusy otrzymały pierwszy przywilej lokacyjny nadany przez komtura z Tucholi¹. Głębokie poczucie tożsamości lokalnej wypływa z tradycji kaszubskich. Charakterystyczny jest w niej folklor, zwyczaje i tradycje kaszubskie.

Demografia

Podstawowym podmiotem wszelkich działań o charakterze społecznym oraz gospodarczym jest społeczność lokalna. Gmina liczy sobie 13732 mieszkańców z czego 4788

¹ K. Bruski, Brusy i okolice w średniowieczu i czasach nowożytnych, (w:) Historia Brus i Okolicy, pod red. J. Borzyszkowski, Gdańsk-Brusy 2006, s. 60.

osoby zamieszkują miasto Brusy². Ostatnie lata wskazują, że liczba ludności wzrasta. W 2007 roku zanotowano 141 zgony i 233 urodzenia.

Struktura demograficzna Brus cechuje się znaczącym udziałem ludzi młodych. Strukturę wiekową mieszkańców można podzielić na trzy grupy: wiek przedprodukcyjny osoby w wieku od 0 do 17 lat, wiek produkcyjnym osoby od 18 do 64 lat (mężczyźni), 18-60 lat (kobiety) oraz wiek poprodukcyjny osoby powyżej 65 roku życia mężczyźni i kobiety powyżej lat 60.

Tabela nr 1: Struktura mieszkańców gminy Brusy według grup wiekowych w latach 2004-2007.

Grupy wiekowe	2004	2005	2006	2007
przedprodukcyjny	3792	3704	3655	3646
produkcyjny	8012	8126	8262	8367
poprodukcyjny	1733	1493	1558	1639

Przytoczone powyżej dane wskazują na wzrastającą z każdym rokiem liczbę osób starszych co dowodzi, tendencji starzejącego się społeczeństwa.

Gospodarka

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie, przemyśle przetwórczym i rozwijającej się turystyce. Najważniejszym centrum handlowo-usługowym na terenie gminy jest miasto Brusy. Do sektora przedsiębiorczości lokalnej zaliczyć możemy: tartaki, młyny, rzeźnie, mleczarnie, zakłady przetwórstwa grzybów i owoców leśnych oraz kowalstwo artystyczne. Ponadto na przestrzeni ostatnich lat pojawiły się nowe sektory w tym: produkcja sprzętu sportowego, mebli, parkietu i deski podłogowej, maszyn i urządzeń. Z roku na rok wzrasta liczba podmiotów gospodarczych z 629 w 2000 roku do ponad 1000 w 2007³.

Bezrobocie

Do 2004 roku bezrobocie w gminie Brusy było dominującym problemem społecznym od kilku lat wykazuje tendencję spadkową. Związane jest to głównie z emigracją do innych krajów w celach zarobkowych oraz ze wzrostem gospodarczym i tworzeniem nowych miejsc pracy. W 2007 roku widoczny jest drastyczny spadek liczby osób bezrobotnych zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Brusy dominują osoby długotrwale bezrobotne z wykształceniem zawodowym, z przewagą kobiet.

² Dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Brusach - stan ludności na dzień 30. 09 2008 r.

³ Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy do roku 2020, s. 11.

Spory odsetek stanowią także osoby bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego, a także osoby przed 25 rokiem życia.

Tabela nr 2: Bezrobotni w gminie Brusy w latach 2004-2007.

BEZROBOCIE	2004	2005	2006	2007
Ogółem	1691	1569	1394	837
Mężczyźni	772	699	595	343
Kobiety	919	870	799	494

Pomoc społeczna

Struktura powodów przyznania pomocy klientom Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach w roku 2007 pozwala jednocześnie na wyodrębnienie głównych problemów społecznych z jakimi boryka się gmina.

Tabela nr 3: Powody trudnej sytuacji życiowej mieszkańców gminy Brusy w 2007r.

Powody	Liczba rodzin
	2007
Ubóstwo	427
Sieroctwo	X
Bezdomność	X
Potrzeba ochrony macierzyństwa	41
W tym wielodzietność	25
Bezrobocie	243
Niepełnosprawność	142
Długotrwała lub ciężka choroba	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	46
W tym rodziny niepełne	9
Rodziny wielodzietne	14
Przemoc w rodzinie	X
Alkoholizm	4
narkomania	X
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	X
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	X
Trudność w integracji osób które otrzymały status uchodźcy	X
Zdarzenie losowe	X
Sytuacja kryzysowa	X
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań M-GOPS w Brusach w latach 2004-2007.

Pomimo dającego się zauważyć spadku bezrobocia nadal najczęstszym powodem przyznania pomocy w 2007r. jest bezrobocie. Innym problemem, a zarazem dominującym jest ubóstwo odczytywane jako skutek bezrobocia. Na kolejnym miejscu uplasowała się niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Zaobserwować można również wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby. Osoby te w większości posiadają ustalony stopień niepełnosprawności, a część z nich korzysta nie tylko z doraźnych form pomocy, ale też ze stałych świadczeń. Pozostałe powody utrzymują się mniej więcej na tym samym poziomie.

Przedstawione powyżej trudne sytuacje rodzą zapotrzebowanie na różne formy pomocy. Najczęściej realizowane formy wsparcia udzielane przez M-GOPS w Brusach w 2007r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4: Świadczenia z zakresu zadań własnych i zleconych gminie Brusy w latach 2004-2007.

Rodzaje świadczeń	Liczba rodzin którym przyznano świadczenie w trybie decyzji.
	2007
Zasiłek okresowy	137
Zasiłek celowy	197
Schronienie	X
Posiłek	342
Sprawienie pogrzebu	X
Zasiłek stały	33
Usługi opiekuńcze	15
Zasiłek celowy w formie biletu kredytowego	X
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań M-GOPS w Brusach w 2007r.

Największy blok świadczeń dotyczy pomocy finansowej. Dwie najczęściej stosowane formy wsparcia finansowego to zasiłki okresowe i zasiłki celowe. Najczęstszym powodem udzielania zasiłku okresowego było bezrobocie średnio 1128 rodzin skorzystało ze świadczeń z tego powodu, na drugim miejscu była niepełnosprawność i długotrwała choroba – średnio 191. Zasiłki celowe będące jednym z zadań własnych gminy stanowiły w tym czasie główne źródło wsparcia i skorzystało z niego 1006 rodzin. W zależności od liczby osób w rodzinie,

posiadanych dochodów rodziny i możliwości finansowych Ośrodka wysokość zasiłku waha się od 100 do 500 złotych. Dominującymi powodami korzystania z tej formy wsparcia było ubóstwo i bezrobocie (podobnie jak w przypadku zasiłków okresowych). Zasadnicza część świadczeń udzielana była z przeznaczeniem na zakup żywności, opału, odzieży i obuwia oraz na zaspokojenie innych potrzeb bytowych.

Z zasiłków stałych korzysta rocznie średnio 27 osób. Jest to pomoc z zakresu zadań zleconych gminie, uzależniona od stopnia niepełnosprawności (stopień umiarkowany i znaczny) oraz od kryterium dochodowego rodziny. W ciągu ostatnich trzech lat liczba osób korzystających z tej formy wsparcia wzrosła. Wzrost tej liczby udzielanych świadczeń to efekt rosnącej liczby osób niepełnosprawnych w gminie Brusy.

Nie finansową formą wsparcia są posiłki. Corocznie dożywianiem objętych jest średnio 361 rodzin, których dzieci uczęszczają do szkół i w tym czasie otrzymują pomoc w formie ciepłego posiłku i suchego prowiantu. Okres w którym udzielane są posiłki trwa od września każdego roku do końca maja. Z tej formy korzystają dzieci klientów Ośrodka uczęszczające do szkół. W gminie Brusy uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Brusach oraz uczniowie uczęszczający do placówek oświatowo-wychowawczych poza miejscem zamieszkania (Chojnice, Czersk, Osowo, Swornegacie, Rytel, Kościerzyna) mają zapewniony jeden ciepły posiłek dziennie. Natomiast pozostałe szkoły z terenu gminy Brusy, które nie dysponują odpowiednim zapleczem w ramach środków pochodzących z posiłków zapewnia swoim uczniom dożywianie w postaci „suchego prowiantu”. Tą formą pomocy objęte są dzieci ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Lubni i Leśnie oraz Szkół Podstawowych w Zalesiu, Kosobudach, Czyczkowach, Wielkich Chełmach, Czapiewicach i Męcikale. Rodziny chętnie korzystają z tej formy wsparcia, a liczba udzielanych posiłków jest wysoka ponieważ gmina dostrzegając złą materialną sytuację rodziny zwiększyła nakład własny na ten cel i podwyższyła kryterium dochodowe do 150%.

Dla seniorów gminy świadczone są usługi opiekuńcze. Pomimo wzrastającej liczby osób w wieku poprodukcyjnym w gminie ilość udzielanej pomocy w formie usług opiekuńczych nie wzrasta zbyt drastycznie. Na uwagę zasługuje również fakt iż usługi opiekuńcze świadczone są jedynie na terenie miasta Brusy co również jest związane z ograniczonymi możliwościami Ośrodka.

Każda z opisanych wyżej form wsparcia uzupełniana jest pracą socjalną. Pracy socjalnej nie da się zamknąć w tabeli i liczby. Jest to pomoc, którą nie sposób policzyć i ująć w statystyki. W Ośrodku w Brusach praca socjalna polega w głównej mierze na poradnictwie. Pracownicy socjalni udzielają pomocy w formie porad i informacji niezbędnych dla klientów w celu

załatwiania różnych spraw urzędowych. Dotyczą one zwłaszcza rad z zakresu ustalenia stopnia niepełnosprawności, spraw emerytalno-rentowych, sądowych (w szczególności ustalania alimentów, sprawy związane z rozwodem, separacją) i poradnictwa związanego z poszukiwaniem pracy.

Rocznie z pomocy w utrzymaniu i opłaceniu mieszkań, w formie dodatku mieszkaniowego korzysta średnio 155 rodzin w gminie Brusy. Najliczniejszą grupę stanowią właściciele domów jednorodzinnych i najemcy mieszkań u prywatnych właścicieli, kolejną grupą są najemcy mieszkań komunalnych i spółdzielczych.

Edukacja

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświaty:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, w skład którego wchodzi Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Liceum Uzupelniające;
- dwa gimnazja o łącznej liczbie uczniów 667;
- dziewięć szkół podstawowych, w których liczba dzieci wynosi 1231;
- Zespół Edukacyjno-Terapeutyczny;
- Przedszkole Nr 1 w Brusach 123 dzieci;
- Przedszkole Sióstr Zmartwychwstanek w Brusach 87 dzieci⁴.

Przy trzech szkołach znajdują się sale gimnastyczne. Każda ze szkół oferuje swoim uczniom zajęcia pozalekcyjne: sportowe, rozwijające wiedzę i umiejętności, dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające zainteresowania, zamiłowania i uzdolnienia. Zajęcia odbywają się zarówno w Brusach jak i w szkołach wiejskich.

Opieka zdrowotna

Na terenie gminy znajdują się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brusach⁵ oraz Przychodnia Lekarska w Leśnie. Zatrudnionych jest w nich 7 lekarzy oraz działają dwie poradnie ogólna i dziecięca. Starania gminy doprowadziły także do reaktywowania poradni K. W Brusach funkcjonują prywatne gabinety lekarskie o takich specjalnościach jak stomatologia, ginekologia, pediatria, medycyna pracy, chirurgia itd. Placówki ochrony zdrowia zapewniają opiekę medyczną dla całej gminy. W 2007 roku ewidencja pacjentów przychodni liczyła 12 609 osób. Wśród pacjentów dominują chorzy na choroby układu krążenia, obwodowego układu nerwowego, tarczycy a także chorzy na nowotwory i cukrzycę.

⁴ Dane z Gminnego Zarządu Oświaty w Brusach. Stan uczniów na rok szkolny 2007/08 z maja 2008r.

⁵ www.stat.gov.pl dnia 05.05.2008 r.

Gmina Brusy od lat dotuje badania profilaktyczne, których celem jest zapobieganie chorobom cywilizacyjnym. W gminie działa także Niepubliczny Zakład Opieki Pielęgniarskiej, pod swą opieką ma 12 500 osób pracują w nim cztery pielęgniarki rodzinne. W 2007 roku w ramach usług pielęgniarskich wykonano 3932 odwiedzin u osób dorosłych, 757 wizyt patronażowych u dzieci do pierwszego roku życia, 3876 odwiedzin u osób obłożnie i przewlekle chorych, 5606 zabiegów – leczniczych, pielęgnacyjnych i diagnostycznych oraz 1542 zabiegów u dzieci.

Organizacje pozarządowe.

Sektor organizacji pozarządowych jest stosunkowo duży, jednak znaczną jego część stanowią stowarzyszenia, których działalność związana jest ze sportem. W zestawienie ujęte zostały jedynie te, których działalność może być w pewnych punktach zbieżna z polityką społeczną gminy. Ponadto współpraca z nimi może przysłużyć się rozwojowi społeczności lokalnej i rozwiązywaniu jej lokalnych problemów. Do tych stowarzyszeń zaliczamy:

- Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży;
- Klub Przedsiębiorców PIPH;
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich;
- Stowarzyszenie Kobiet „Nad Brdą” w Męcikale;
- Polski związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy ZABORACY;
- Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne Wsi Zalesie;
- Stowarzyszenie Kosobody;
- Stowarzyszenie ZIEMIA ZABORSKA.
- Caritas
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja”

Uzależnienia

Dla zobrazowania skali zjawiska uzależnień na terenie gminy Brusy wykorzystano dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych według poniższego zestawienia:

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób	ok. 2%	ok. 800	ok. 2.000 osób	ok. 500	ok. 200

uzależnionych od alkoholu	populacji	tys.		osób	osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe PARPA)

Przyjmuje się, że dla gminy liczącej ok. 10 tys. mieszkańców ok. 200 osób uzależnionych jest od alkoholu. Ok. 400 dorosłych osób żyje w otoczeniu alkoholika i tyle samo dzieci wychowuje się w tych rodzinach. Równocześnie ok. 530 osób dorosłych i dzieci jest ofiarami przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym.

W ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” przeprowadzono badania ankietowe wśród dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i gimnazjum w Brusach. Dzięki ankietom uzyskano informacje o najczęściej stosowanych przez uczniów używkach. Stwierdzono, że młodzież sięga po nie z braku pomysłów na zabicie nudy i jako ucieczkę od problemów. Dzieci nie mają też odpowiedniej wiedzy, która chroniłaby je przed stosowaniem niebezpiecznych środków odurzających i uzależniających. Inspiracją do sięgania po używki jest ponadto środowisko rówieśnicze, bo solidarność z kolegami i koleżankami nie pozwala na odważne mówienie „nie” w sytuacjach ryzykownych. Niekiedy problem pogłębiają dorośli pozwalający dzieciom pić alkohol lub palić papierosy. Są to zarówno rodzice, jak i wychowawcy w szkole, którzy prawdopodobnie nie reagują na te zjawiska; dzieci wypowiadają się na przykład, że piją na dyskotekach. Postawy dorosłych mogą prowadzić do przekonania dzieci i młodzieży, że picie jest jedną z form spędzania wolnego czasu lub sposobem na kłopoty. Zdarza się, że młodzi ludzie swoim zachowaniem sondują dorosłych i jeśli nie spotkają się ze zdecydowaną negatywną reakcją na korzystanie ze środków uzależniających, przyjmują to jako pozwolenie, a nawet normę.

Wypowiedzi wykazały również konieczność i zasadność podejmowania różnorodnych, długofalowych zadań uczących dzieci i młodzież zdrowych form spędzania wolnego czasu i planowania swojej przyszłości na podstawie czynników chroniących i istniejącego w społeczeństwie systemu wartości i norm. Zdecydowana większość ankietowanych uczniów II klas szkół gimnazjalnych ma świadomość, że osoby z ich grupy wiekowej stosują środki odurzające lub uzależniające. Ci z uczniów, którzy przyznali się do próbowania środków uzależniających, przede wszystkim pili alkohol i palili papierosy.

M-GOPS w Brusach przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W ramach tej działalności prowadzona jest profilaktyka w szkołach, szkolenia dla kadry pedagogicznej, służb społecznych, sprzedawców bruskich punktów gastronomicznych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Istotną działalnością jest organizowanie kolonii profilaktycznych, których adresatami są głównie dzieci z rodzin patologicznych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W 2007 roku w koloniach wzięło udział 130 dzieci. Komisja w 2007 roku odbyła ogółem 36 spotkań i posiedzeń, na których zaopiniowała 40 wniosków – zezwoleń na obrót alkoholem. Prowadzono 20 spraw w ramach interwencji wobec osób nadużywających alkohol, do Sądu Rejonowego w Chojnicach skierowano 18 wniosków o orzeczenie poddania się obowiązkowemu leczeniu odwykowemu.

Z danych Posterunku Policji w Brusach wynika, że w 2007 roku w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych zatrzymano 15 osób, a dwie osoby nietrzeźwe poniżej 18 roku życia odwieziono do domów rodzinnych.

Przestępczość

Przestępczość jest jedną z tych kwestii społecznych, która odciska dotkliwe piętno na funkcjonowaniu każdej lokalnej społeczności, w której ma miejsce. Intensywność oraz częstotliwość, z jaką występują zdarzenia przestępcze, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność miast i gmin. Na terenie gminy Brusy za stan bezpieczeństwa publicznego odpowiedzialny jest Posterunek Policji w Brusach, w którym służbę pełni 12 funkcjonariuszy policji w tym 3 dzielnicowych. Z przeprowadzonej analizy stanu zagrożenia przestępczością wynika, że na terenie gminy Brusy odnotowuje się najwięcej zatrzymań nietrzeźwych kierowców oraz kradzieży.

2. Analiza wyników badań ankietowych dotyczących problemów społecznych na terenie gminy Brusy przeprowadzonych w ramach budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy

Partycypacja społeczna przy opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy opiera się na założeniu, iż dokument dotyczący tak ważnej dla gminy i jej mieszkańców tematyki nie może powstać jedynie w oparciu o dokumenty i przemyślenia urzędników lub zewnętrznych ekspertów.

Mając na względzie partycypacyjny charakter budowanej strategii badaniem objęto osoby reprezentujące różne obszary życia społecznego gminy Brusy, były to w większości osoby pełniące różnorakie funkcje społeczne, w obszarze pomocy społecznej, edukacji, bezpieczeństwa publicznego, kultury, zdrowia, sportu, przedstawiciele władz samorządowych i organizacji pozarządowych oraz mieszkańców.

Zastosowanym narzędziem był kwestionariusz ankiety o wysokim stopniu standaryzacji do samodzielnego wypełnienia zawierający 26 pytań. Rozesłano 100 ankiet, uzyskując wysoki procent zwrotu, na poziomie 72% - 72 wypełnionych ankiet, co może świadczyć o sporym zainteresowaniu środowiska lokalnego i zaangażowaniu w działania prowadzone na terenie gminy.

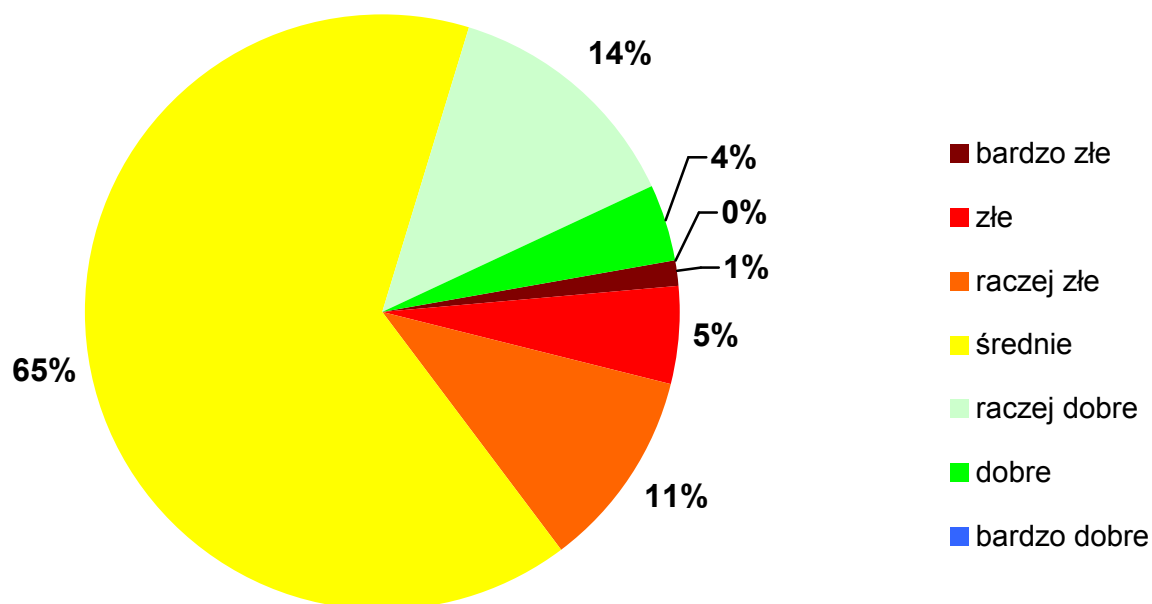
Wartością dodaną przeprowadzonych badań jest możliwość skonfrontowania wiedzy o sytuacji gminy w zakresie szeroko rozumianej problematyki społecznej przez różne środowiska społeczne, co w konsekwencji może doprowadzić do skuteczniejszego rozwiązywania powstających na terenie gminy problemów.

WYNIKI ANKIETY

Wykres nr 1: Warunki życia w gminie.

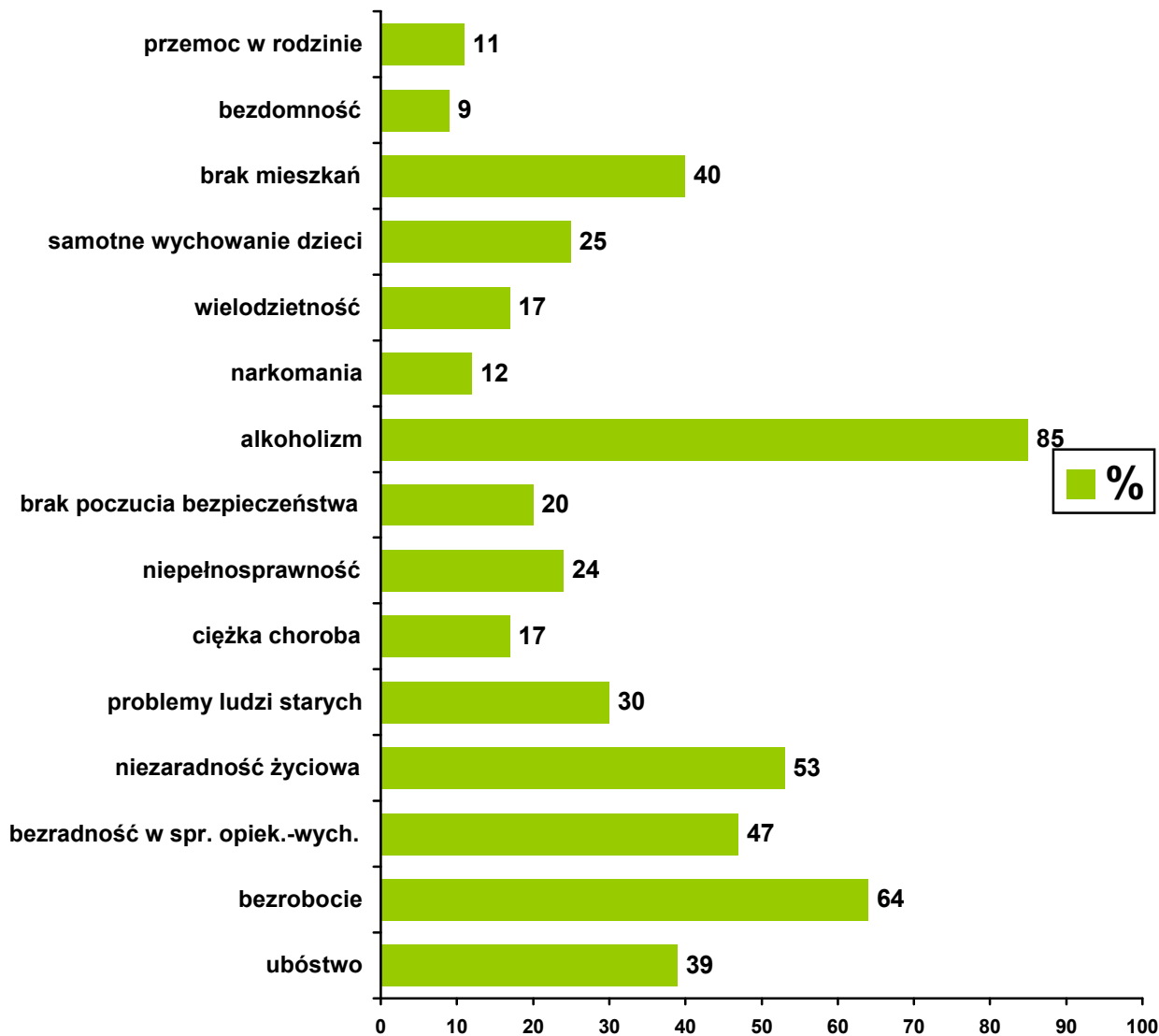
N = 72

Analizując warunki życia w gminie Brusy należy stwierdzić, że badani respondenci uważają je w większości (65%) za średnie. Pozostała część respondentów dowodzi, że poczucie raczej dobrych i dobrych warunków życia w gminie (18%) jest na równi z poczuciem raczej złych i złych (16%).

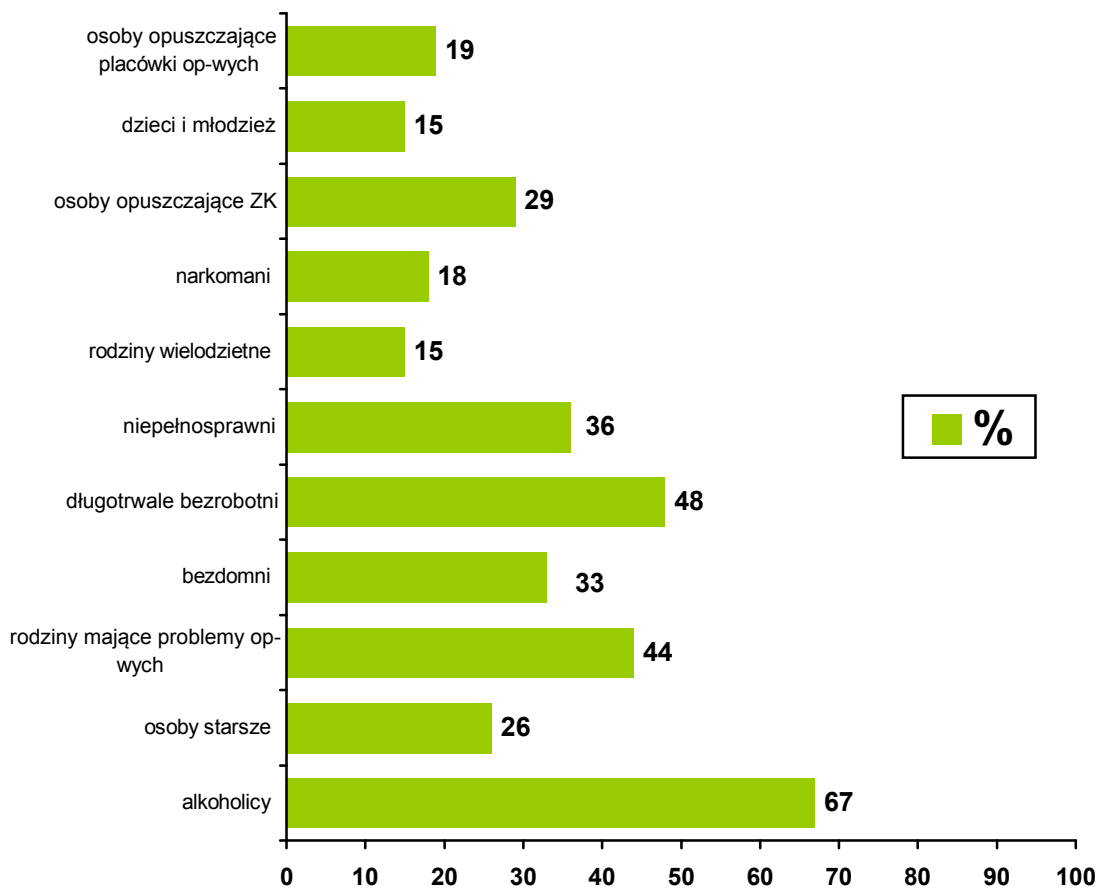
**Wykres nr 2: Występowanie w gminie problemów społecznych,
N = 72**

Problemami społecznymi najczęściej identyfikowanymi przez badanych respondentów były: alkoholizm (85%) i bezrobocie (64%) kolejne to: niezaradność życiowa, brak mieszkań, ubóstwo oraz problemy dotyczące szeroko rozumianej rodziny. W innych odpowiedziach respondenci wskazywali również na brak miejsc w przedszkolach, agresje młodzieży, problemy ekologiczne oraz emigrację zarobkową.

**Wykres nr 3: Grupy społeczne zagrożone wykluczeniem,
N = 72**

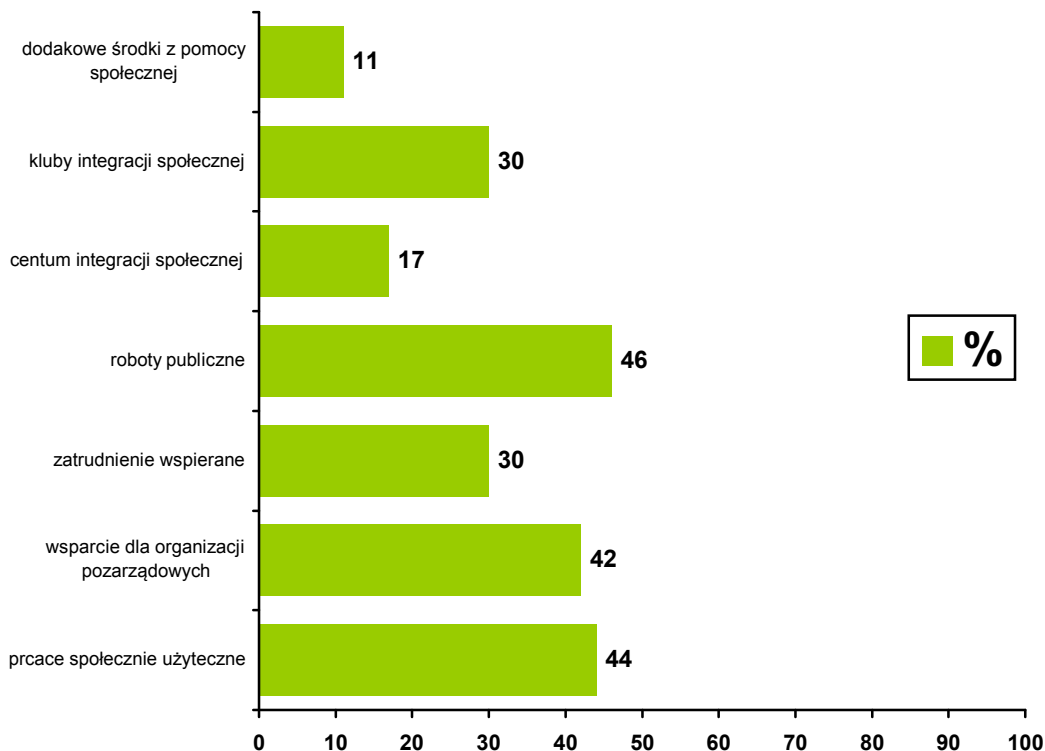

Grupami społecznymi najbardziej zagrożonymi wykluczeniem w opinii ankietowanych byli: alkoholicy (67 %), długotrwale bezrobotni (48%), niepełnosprawni (36%), bezdomni (33 %), rodziny mające problemy opiekuńczo - wychowawcze (44 %), oraz opuszczające zakłady karne(19 %).

Wykres nr 4: Działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

N = 72

Ankietowani zapytani o to jakie działania należy podjąć na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, na pierwszym miejscu wymienili prowadzenie robót publicznych (46%), prac społecznie użytecznych (44%) oraz wsparcie dla organizacji pozarządowych (42%), co wydaje się szczególnie istotne (w myśl promowanej przez UE zasady subsydiarności oraz rozwoju dialogu społecznego). Pozostałe działania skoncentrowane były głównie na wspieraniu osób w znajdowaniu zatrudnienia, oraz wykorzystywaniu własnych zasobów osób zagrożonych wykluczeniem.

1. UBÓSTWO

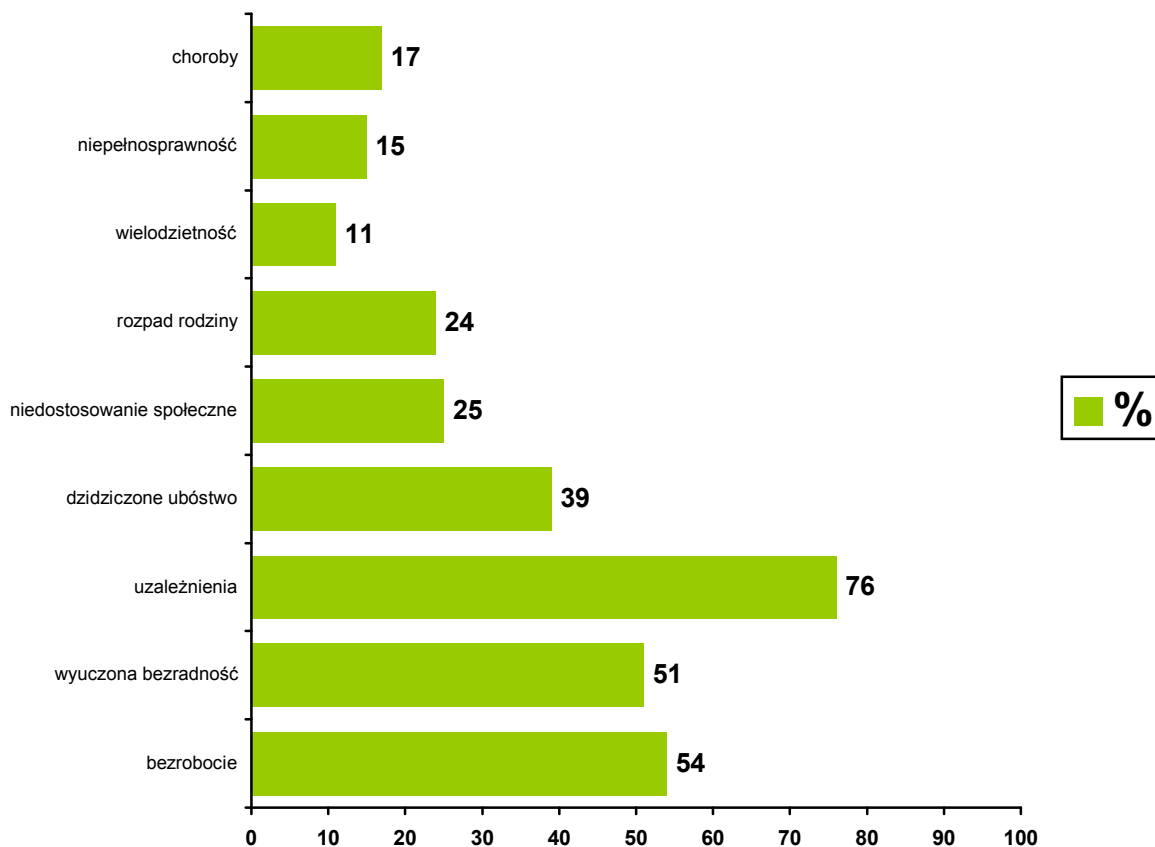
Wykres nr 5: Ocena respondentów co do ilości rodzin dotkniętych ubóstwem.
N = 72

Zdecydowana większość ankietowanych zna lub słyszała o rodzinach dotkniętych ubóstwem (97%) zamieszkujących gminę Brusy. Jedynie 3% respondentów nie zna osobiście takich rodzin. Znamienny jest fakt, iż żadna z badanych osób nie zadeklarowała, że nie słyszała o środowiskach dotkniętych ubóstwem. Taki rozkład odpowiedzi świadczy dobitnie o bardzo dużej skali występowania zjawiska ubóstwa wśród rodzin zamieszkujących gminę Brusy.

Wykres nr 6: Powody popadania rodzin w ubóstwo.
N = 72

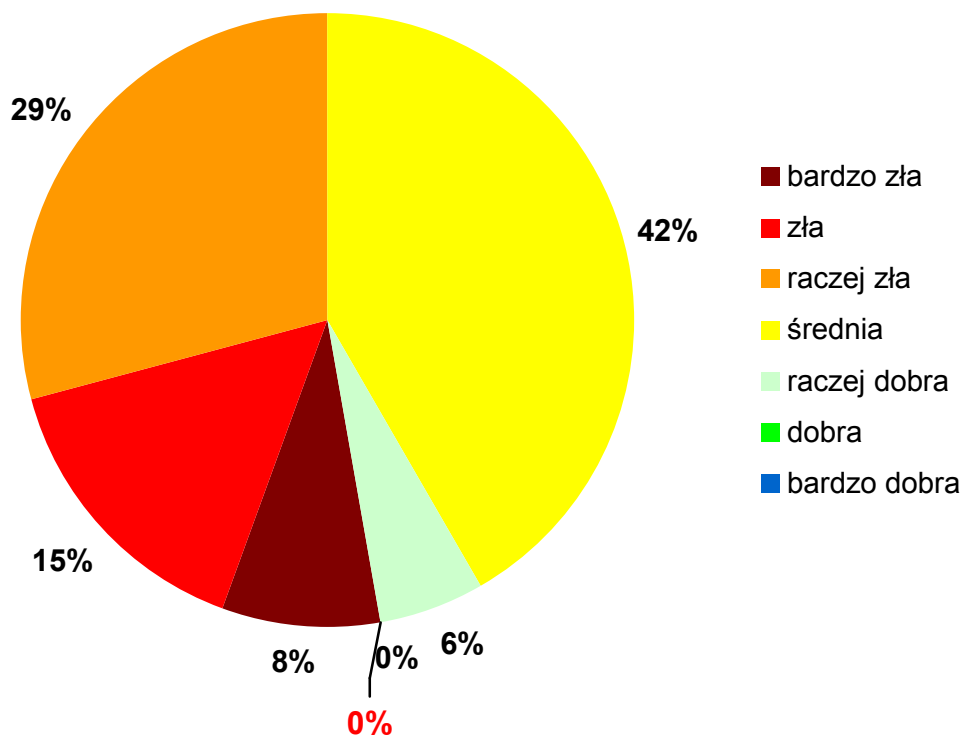

Za najistotniejsze przyczyny popadania rodzin w ubóstwo ankietowani respondenci uznali przyczyny będące konsekwencją: uzależnienia (76%), powodów związanych z bezrobociem (54 %) skorelowanych z tzw. wyuczoną bezradnością (51%), dziedzicznym ubóstwem (39 %), a także rozpadem rodziny i niedostosowaniem społecznym.

2. RYNEK PRACY

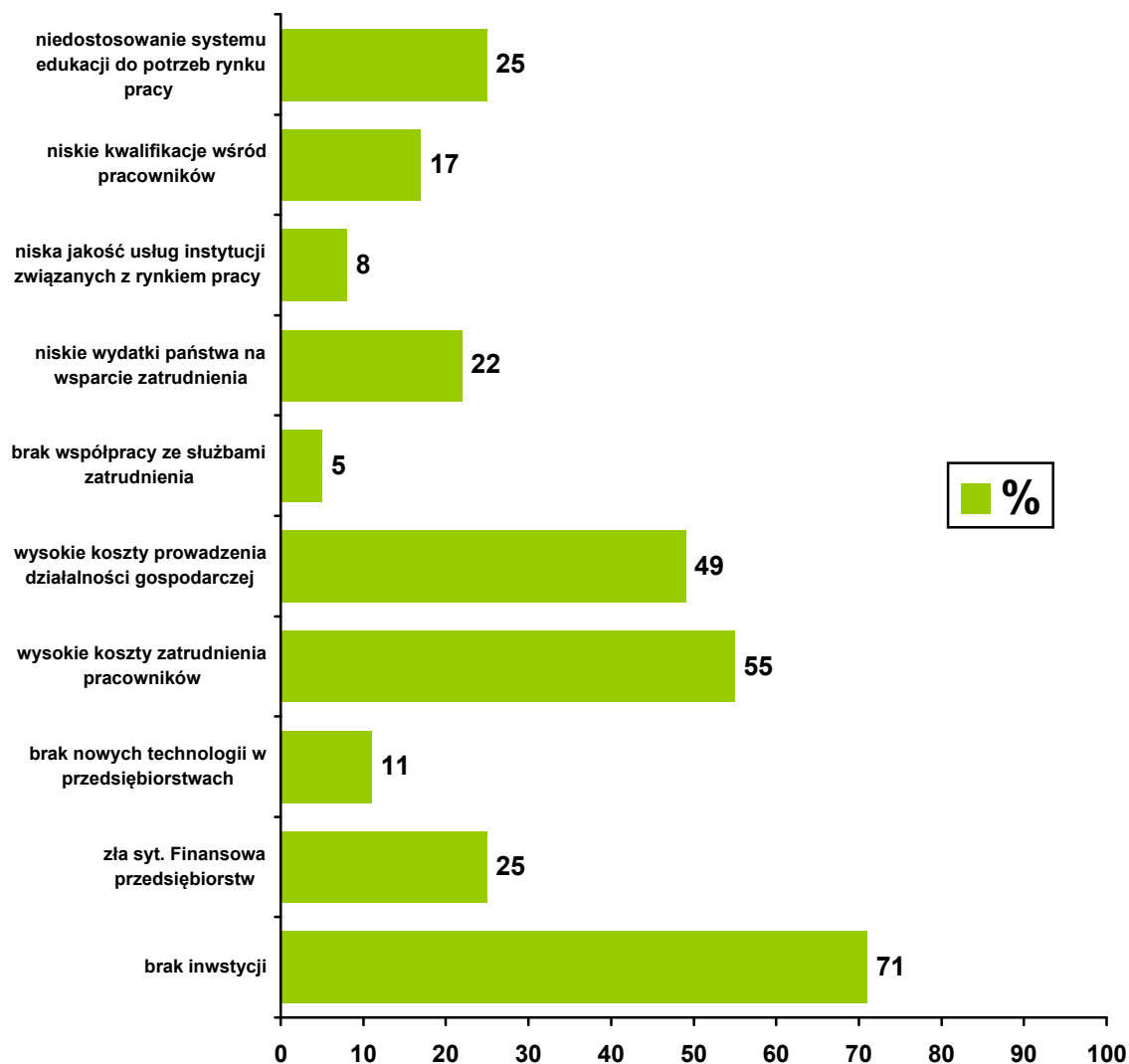
Wykres nr 7: Sytuacja na rynku pracy .
N = 72

Większość badanych oceniła sytuację na rynku pracy gminy Brusy negatywnie (44%) lub średnio (42%) Nikt z respondentów nie określił sytuacji na rynku pracy jako bardzo dobrej i dobrej. Biorąc pod uwagę, iż bezrobocie jest jednym z dominujących problemów społecznym w gminie, możemy stwierdzić, że negatywne opinie na temat sytuacji na rynku pracy ściśle korelują z tym faktem.

Wykres nr 8: Przyczyny problemów występujących na rynku pracy .
N = 72

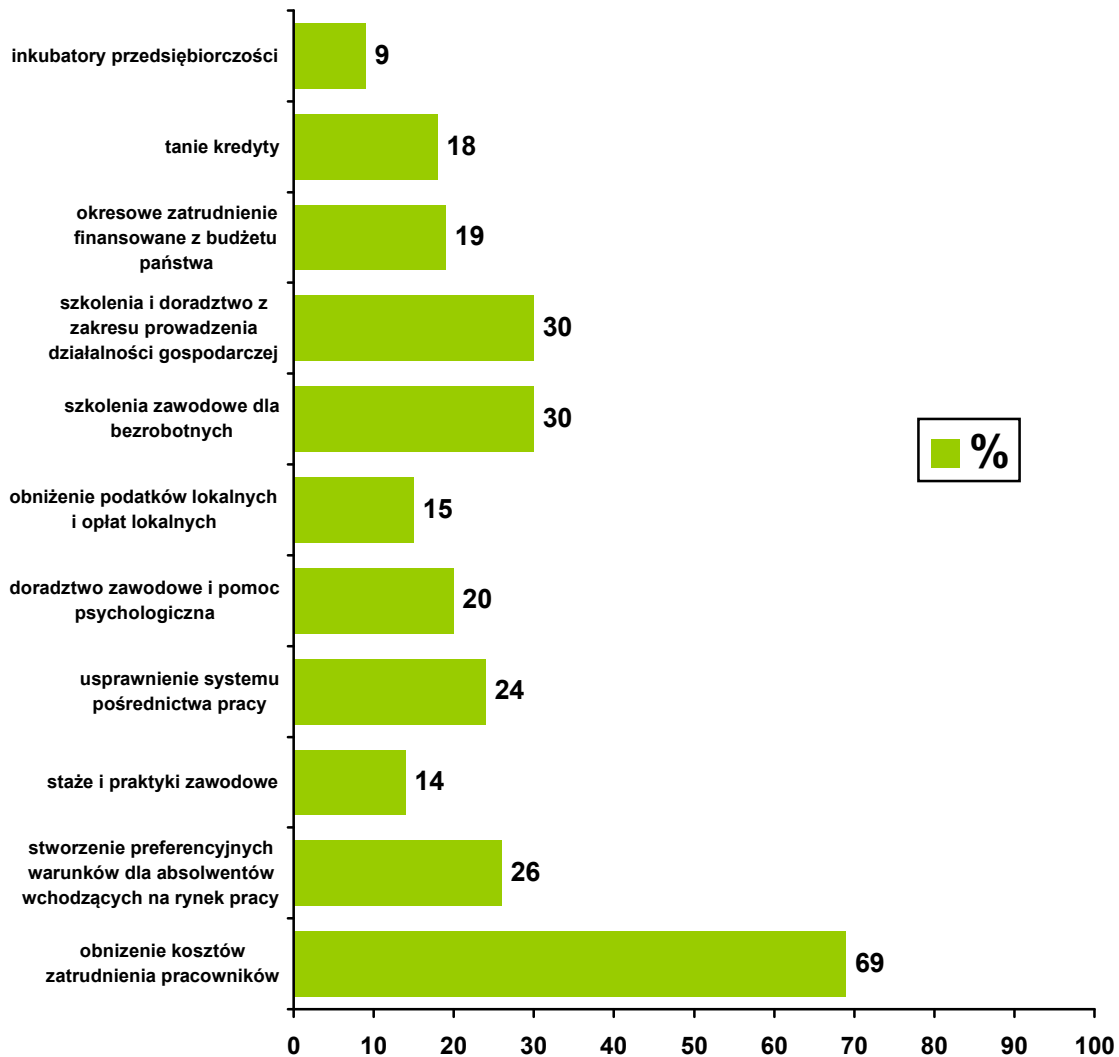

Wśród opinii dotyczących przyczyn problemów występujących na bruskim rynku pracy dominują czynniki zewnętrzne, za najważniejsze ankietowani uznali: brak inwestycji (71%), wysokie koszty zatrudnienia pracowników (55%), wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej (49 %) czy zła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oraz niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy (po 25%).

Wykres nr 9: Jakie działania najlepiej przyczyniły by się do spadku bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych?

N = 72

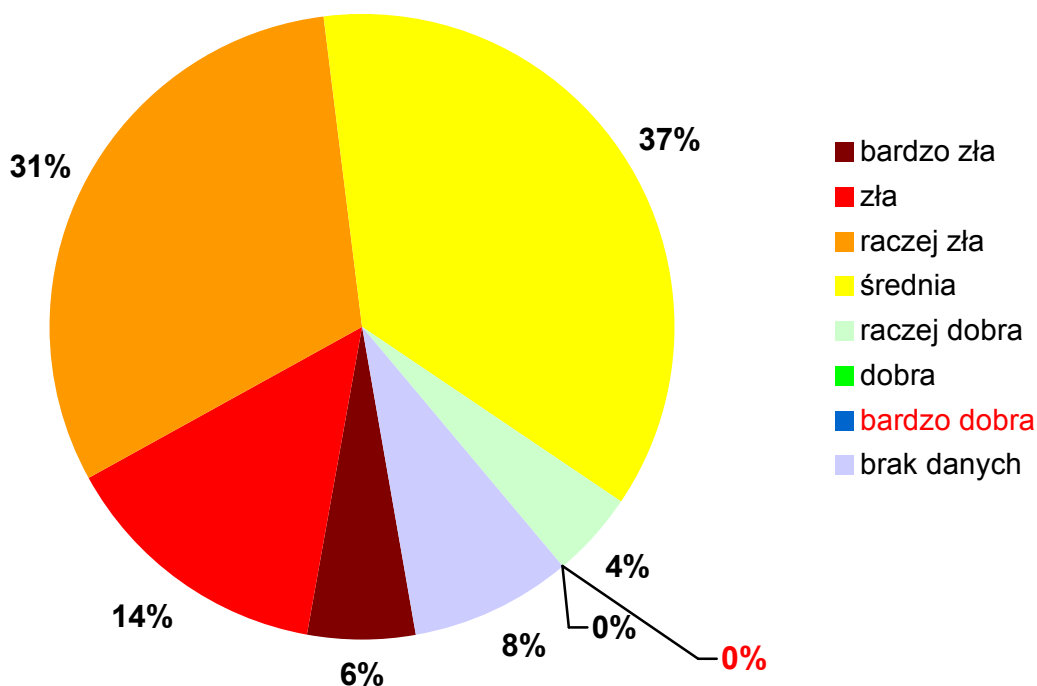
Respondenci zapytani o działania najlepiej przyczyniające się do obniżenia skali zjawiska bezrobocia w gminie Brusy i tym samym polepszenia sytuacji na rynku pracy wskazali, podobnie jak w poprzednim pytaniu, na rozwiązania o charakterze zewnętrznym, takie jak: obniżenie kosztów zatrudnienia pracowników (69 %) czy stworzenie preferencyjnych warunków dla absolwentów wchodzących na rynek pracy (26 %). Należy jednak zwrócić uwagę, że wśród proponowanych rozwiązań sporą grupę stanowią działania inwestujące bezpośrednio w kapitał ludzki, szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej czy szkolenia dla osób bezrobotnych.

3. NIEPEŁNOSPRAWNI

Wykres nr 10: Sytuacja osób niepełnosprawnych.

N = 72

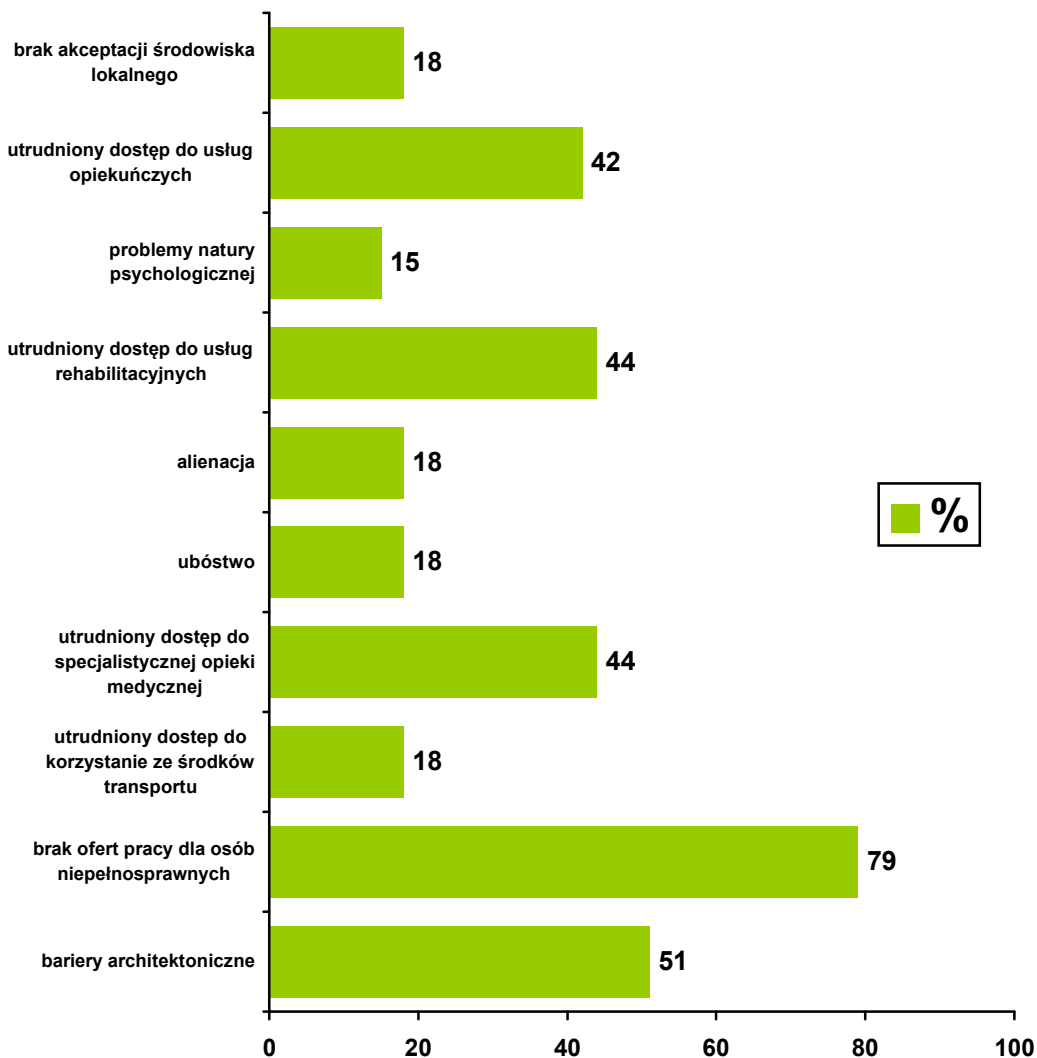

Blisko połowa badanych respondentów ocenia sytuację osób niepełnosprawnych zamieszkujących w gminie negatywnie. Jedna trzecia (37%) ocenia ją jako średnią, a jedynie co niewielki odsetek z ankietowanych (4%) uważa sytuację osób niepełnosprawnych za raczej dobrą. Żaden z ankietowanych nie uznał jej za dobrą i bardzo dobrą! Niektórzy respondenci nie udzielili w ogóle odpowiedzi na ten temat.

Wykres nr 11: Problemy osób niepełnosprawnych.

N = 72

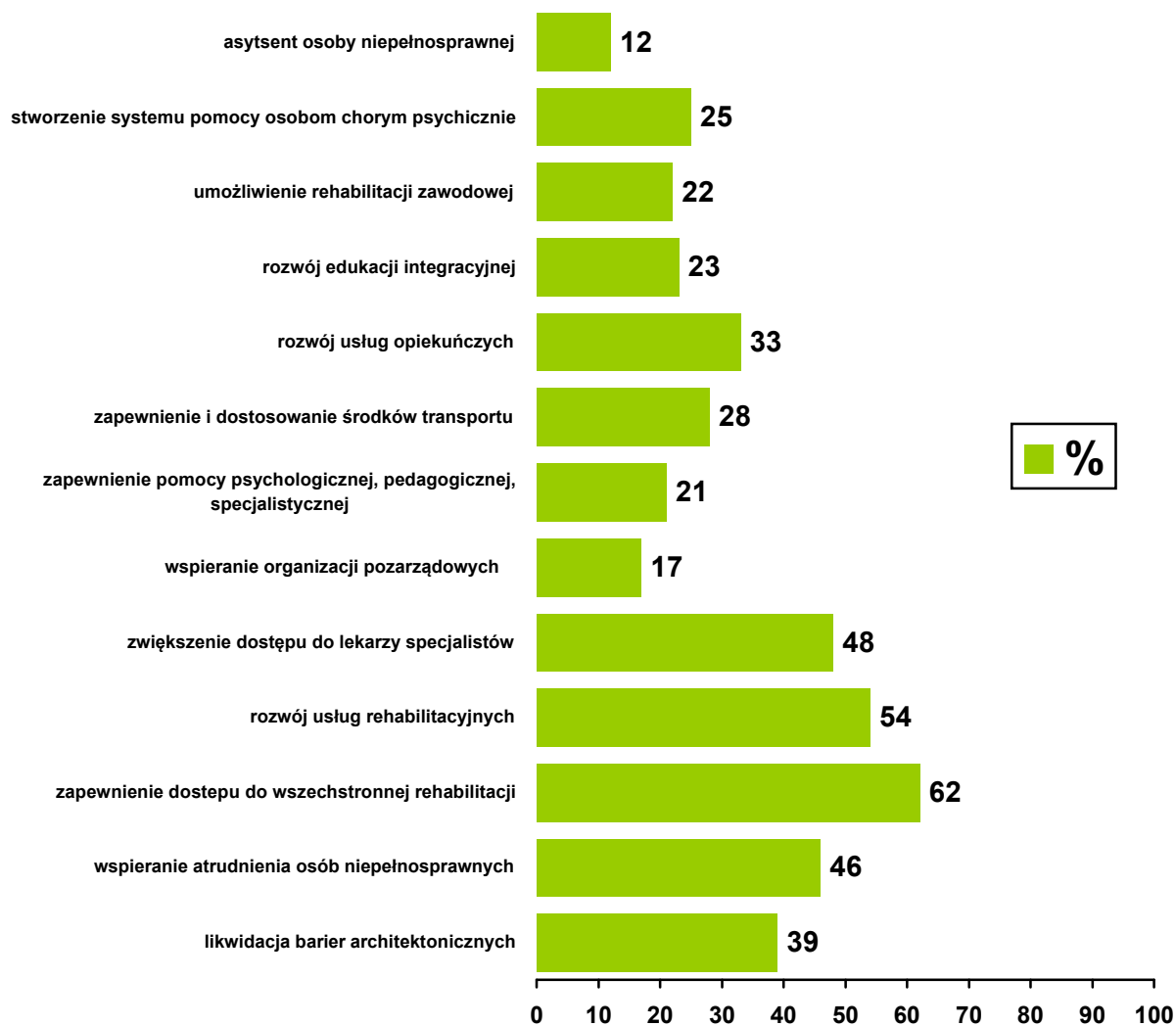

Najistotniejszymi problemami dotyczącymi osoby niepełnosprawne w opinii badanych respondentów były brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych (79%) oraz bariery architektoniczne (51%). Ankietowani wskazywali również na utrudniony dostęp dla osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków transportu oraz do specjalistycznej opieki medycznej, usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych.

Wykres nr 12: Jakie działania najlepiej przyczyniły by się do umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym.

N = 72

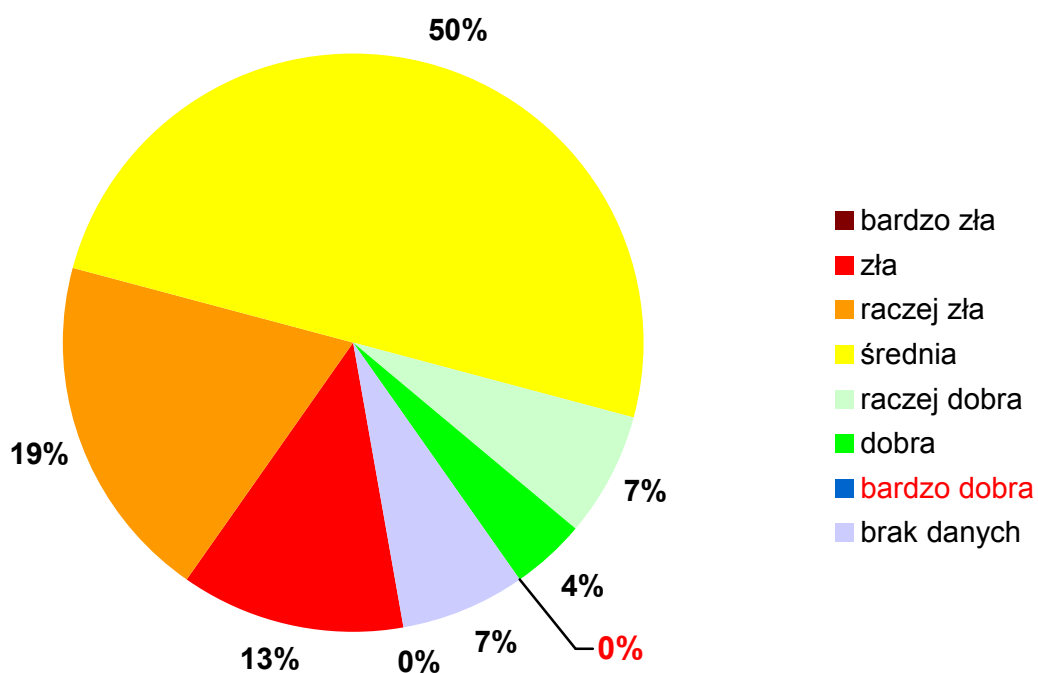

W opinii ankietowanych, w celu zapewnienia najpełniejszego udziału w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym, należy podjąć następujące działania: zapewnić dostęp do wszechstronnej rehabilitacji (62%), wspierać zatrudnienie osób niepełnosprawnych (46%), co jest ściśle powiązane z rozwojem usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych (87%), zwiększyć dostęp do lekarzy specjalistów i zapewnić wczesną diagnostykę medyczną.

4. OSOBY STARSZE

Wykres nr 13: Sytuacja osób starszych.
N = 72

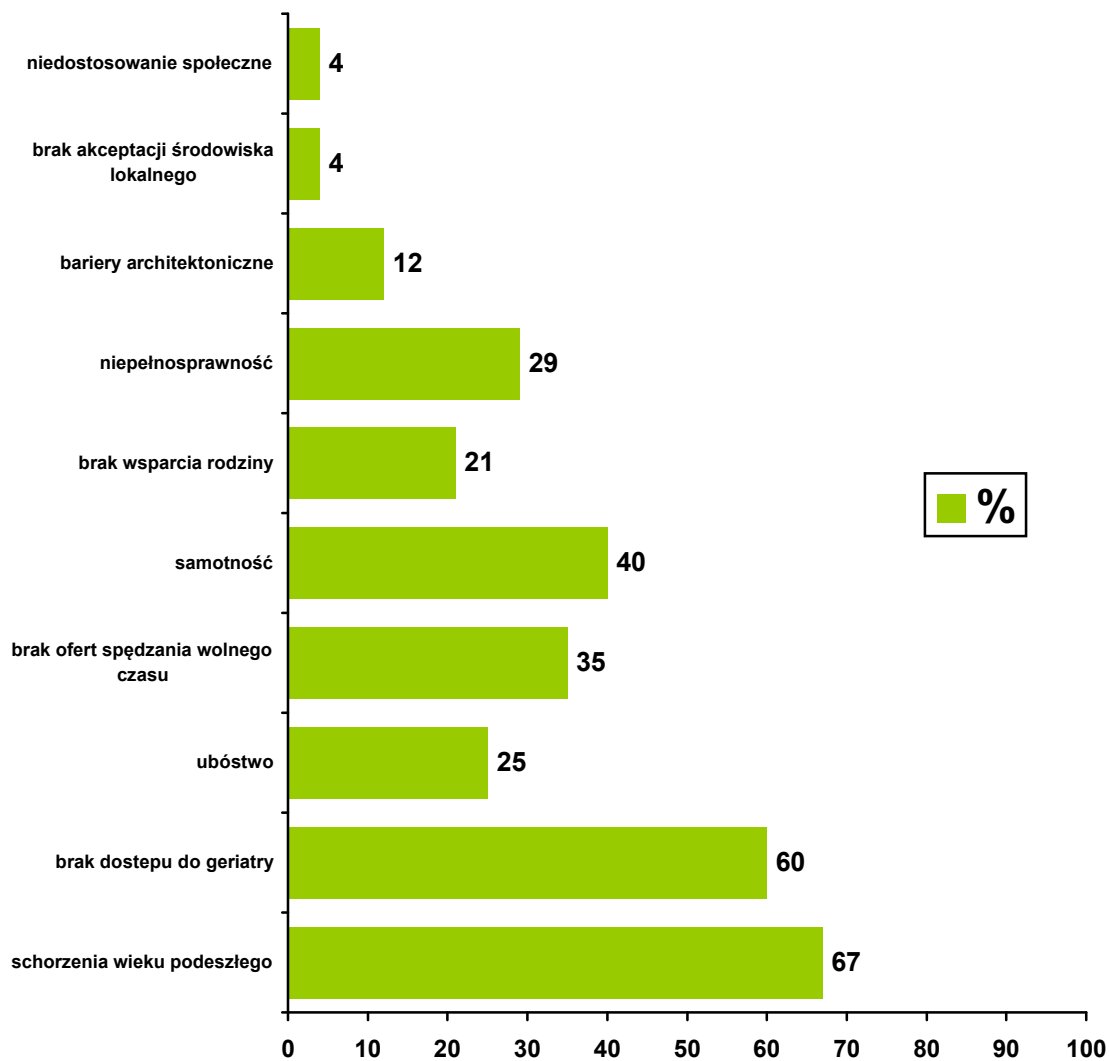

Większość badanych oceniła sytuację osób starszych zamieszkujących gminę Brusy jako średnią (50%), 32% ankietowanych określiło ją negatywnie, a jedynie 12% jako raczej dobrą i dobrą. Nikt z respondentów nie określił sytuacji osób starszych jako bardzo dobrej. Kilka osób nie udzieliło odpowiedzi na ten temat.

Wykres nr 14: Problemy osób starszych.

N = 72

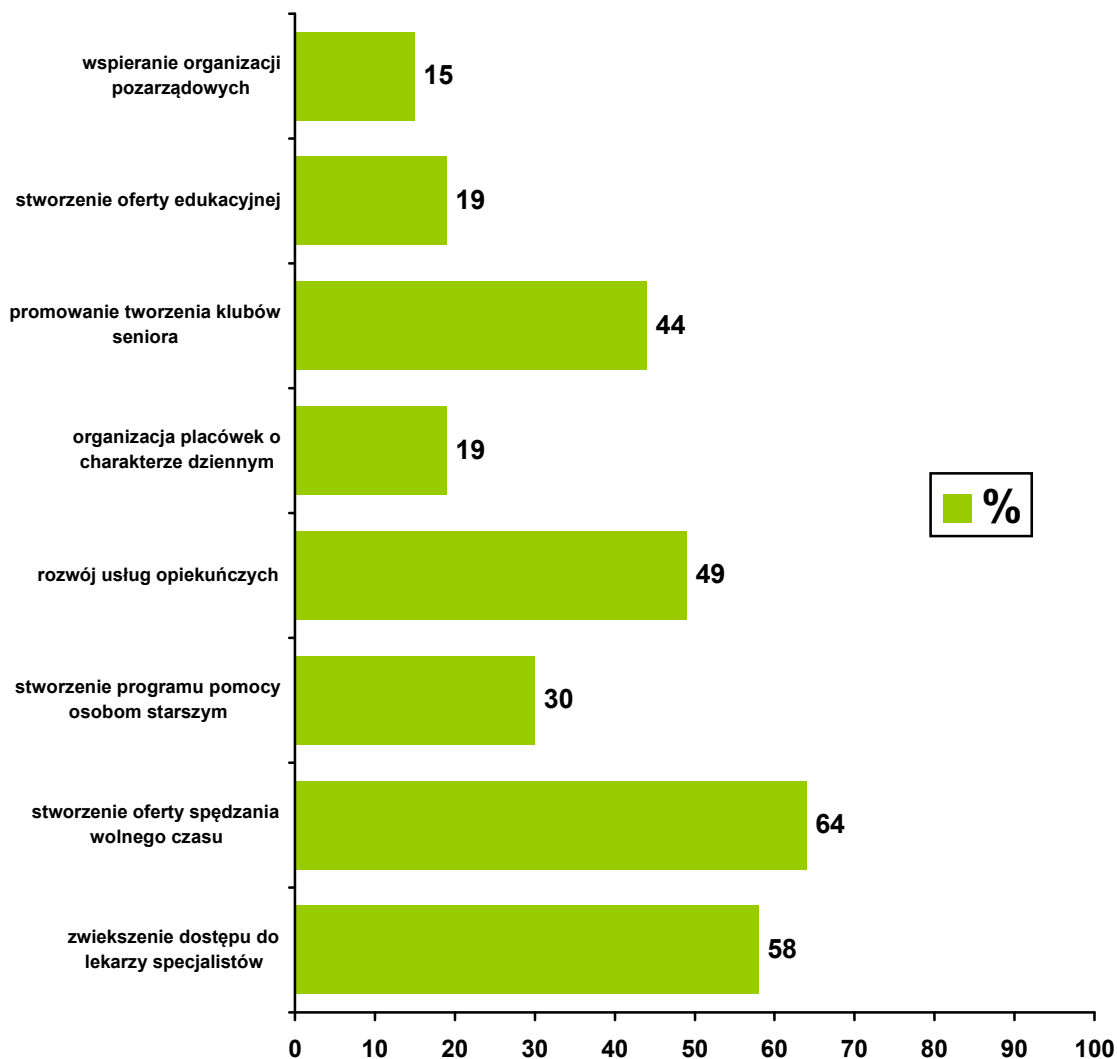

Jako najistotniejsze problemy dotyczące osób starszych ankietowani zidentyfikowali schorzenia wieku podeszłego (67 %), brak dostępu do lekarza geriatry (60%), samotność (46%) oraz brak ofert spędzania wolnego czasu zwłaszcza dla samotnych seniorów.

Wykres nr 15: Jakie działania należy podjąć na rzecz osób starszych?

N = 72

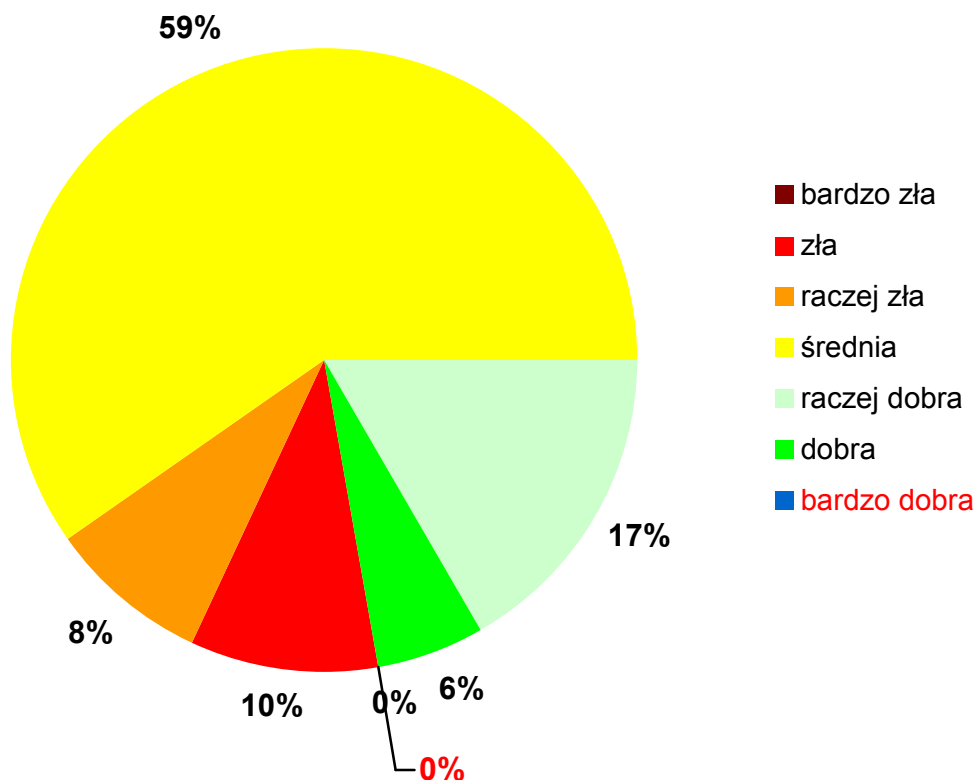
W celu polepszenia sytuacji seniorów zamieszkujących gminę Brusy ankietowani respondenci wskazali podjęcie następujących działań: zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (58%), stworzenie oferty spędzania czasu wolnego (64%) z czym związane jest między innymi promowanie klubów seniora, placówek o charakterze dziennym i stworzenie oferty edukacyjnej dla osób starszych. Za istotne uznano również rozwijanie systemu usług opiekuńczych oraz wspieranie powstawania programów pomocy dla osób starszych.

5. DZIECI I MŁODZIEŻ

Wykres nr 16: Sytuacja dzieci i młodzieży.

N = 72

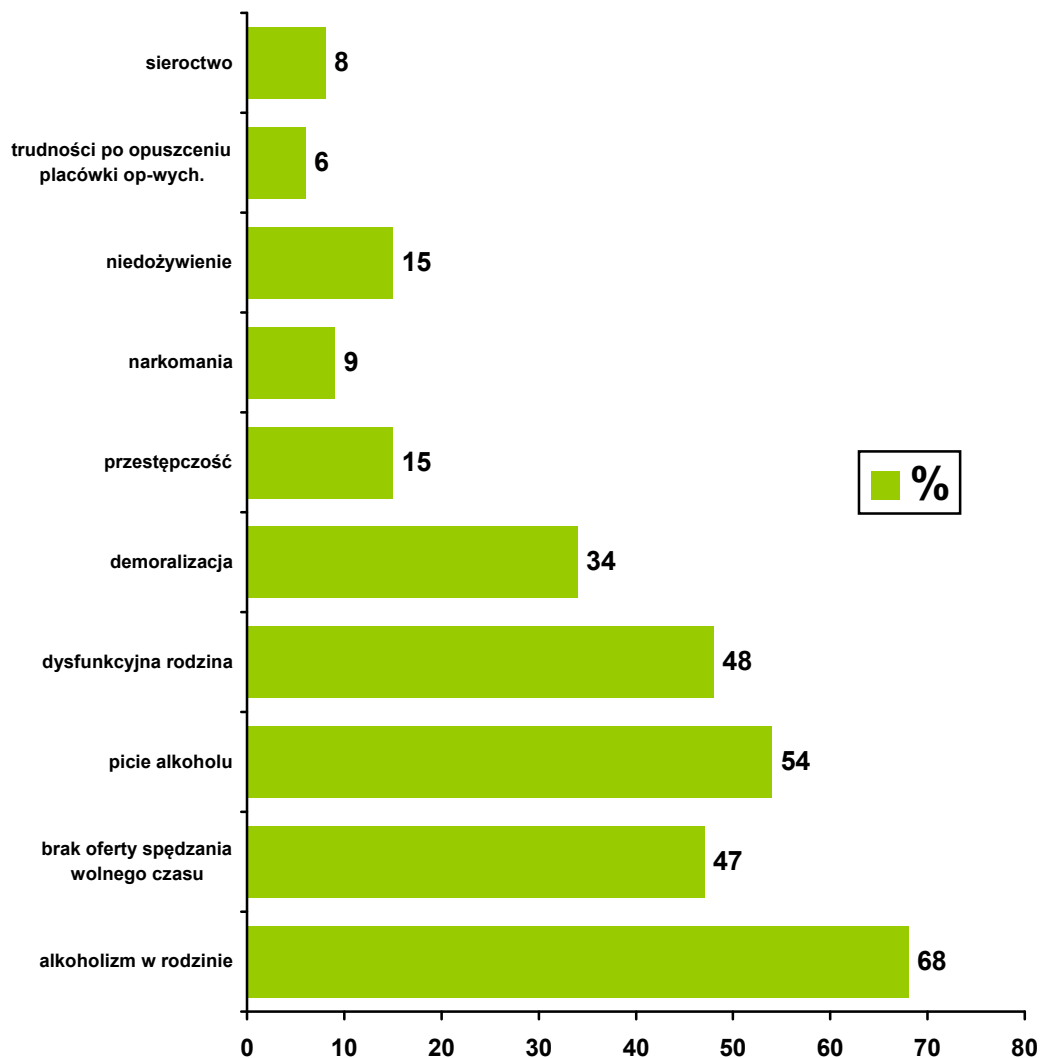

Większość badanych oceniła sytuację dzieci i młodzieży z terenu gminy jako średnią (59%), 18 % ankietowanych oceniła ją negatywnie, a 23 % uznała, że sytuacja ta jest raczej dobra lub dobra. Nikt nie określił jej jako bardzo dobrej lub bardzo złej.

Wykres nr 17: Przyczyny występowania problemu wśród dzieci i młodzieży.

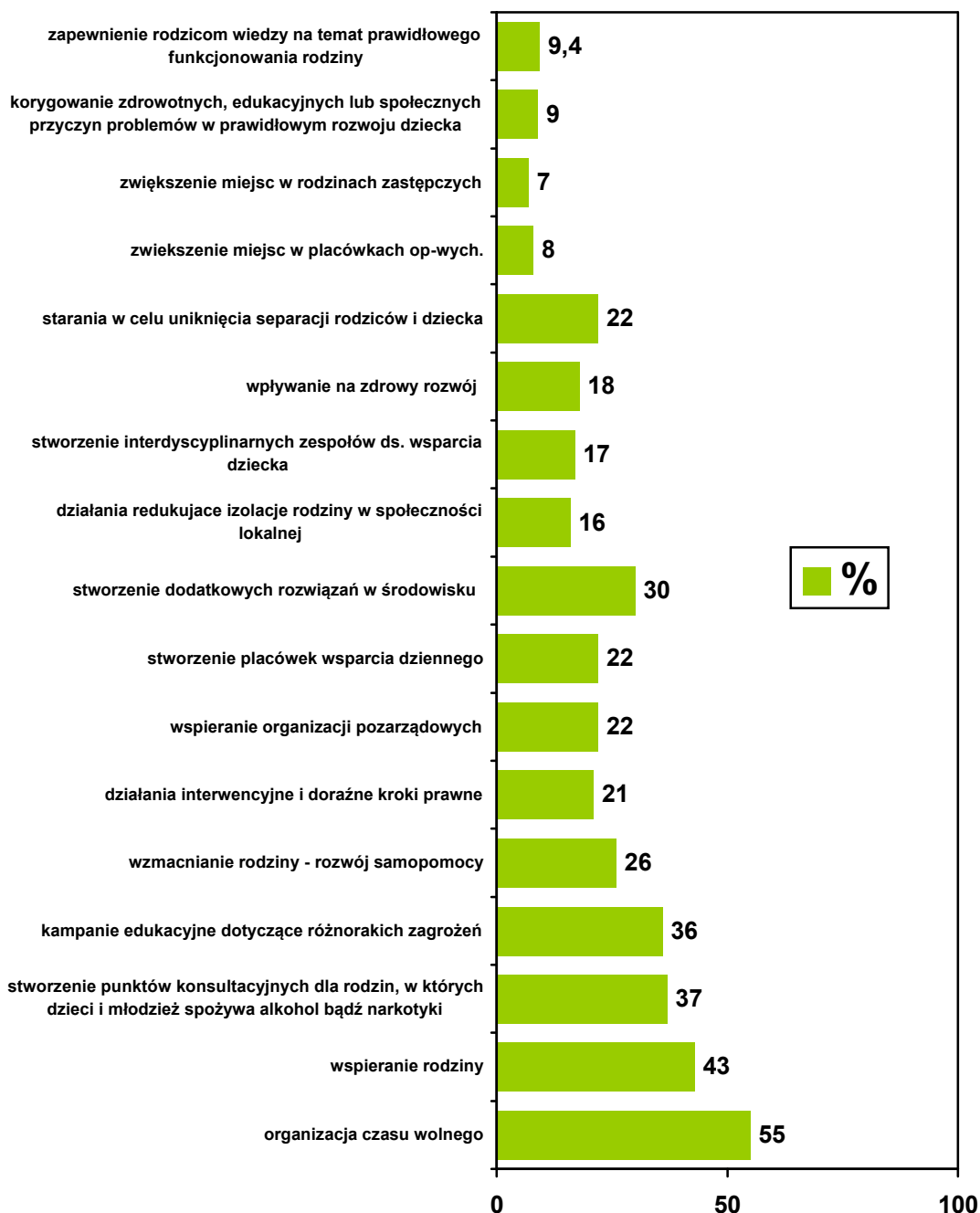
N = 72

Najistotniejszymi przyczynami problemów dotyczących dzieci i młodzież z terenu gminy Brusy w ocenie uczestników ankiety były problemy związane z uzależnieniami i to zarówno dotyczące alkoholizmu w rodzinie (68%) jak i picie alkoholu przez młodzież (54%). Bardzo istotną przyczyną problemów jest też brak oferty spędzania wolnego czasu (47%) oraz pochodzenie z rodziny dysfunkcyjnej (48%). Dość ciekawe okazały się inne wypowiedzi respondentów: brak zainteresowania ze strony rodziców problemami dzieci, niedojrzałość rodziców, brak dialogu i kontroli w rodzinie.

Wykres nr 18: Jakie działania należy podjąć na rzecz dzieci i młodzieży oraz ich rodzin?
N = 72

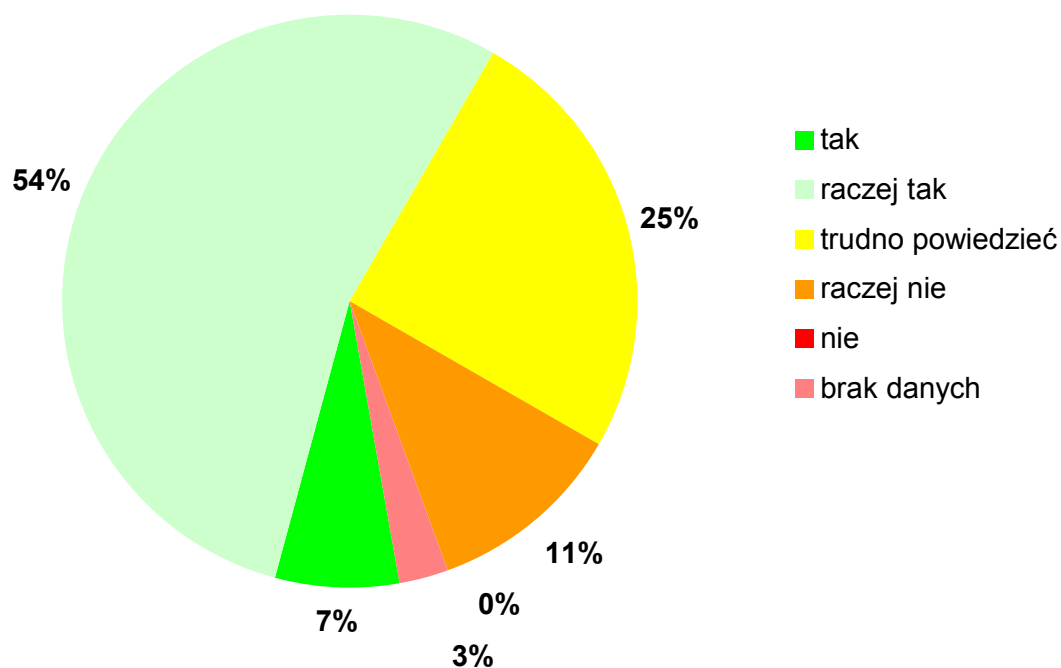

Respondenci za najistotniejsze działania na rzecz dzieci i młodzieży uznali zorganizowanie dla nich oferty spędzania czasu wolnego (55%) oraz kompleksowe wspieranie rodziny w pełnieniu jej funkcji wychowawczych. Bardzo ważne jest też wskazanie roli organizacji pozarządowych w organizowaniu działań na rzecz dzieci i młodzieży i wspieraniu rodzin, w kryzysowych momentach rozwodu, separacji, zapewnienie innych środowiskowych rozwiązań.

6. BEZPIECZEŃSTWO

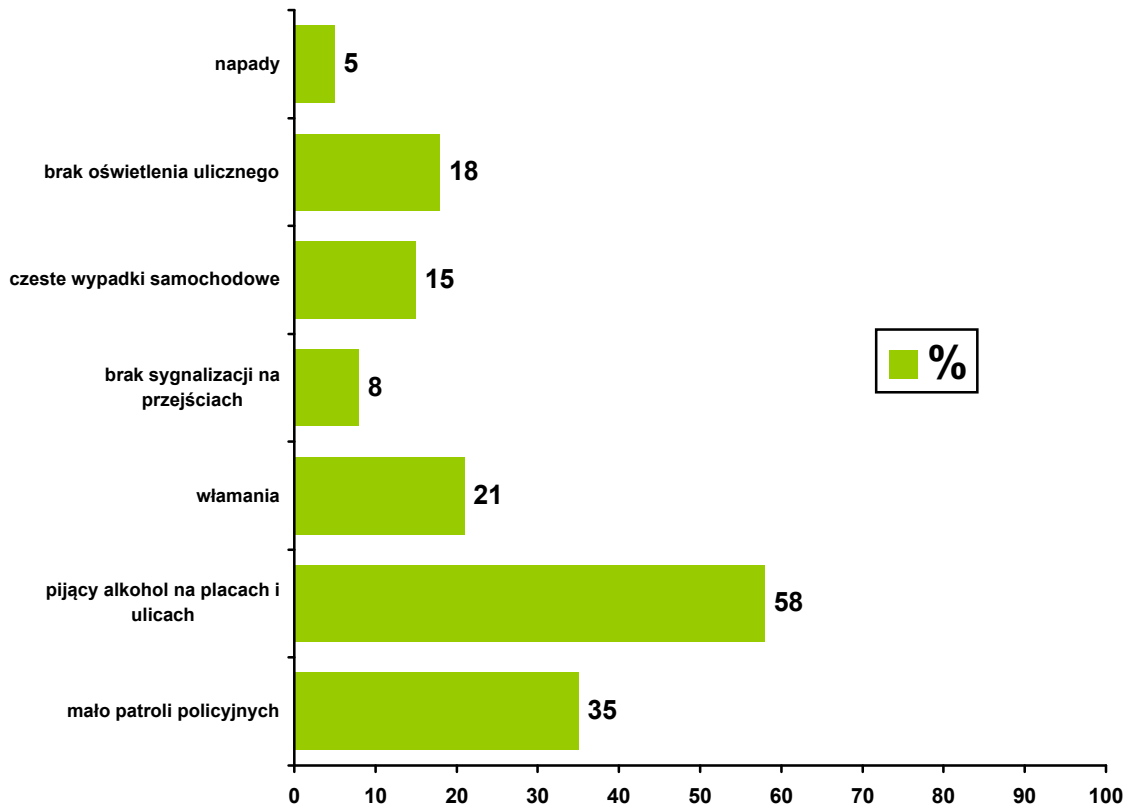
Wykres nr 19: Czy gmina Brusy to miejsce, w którym można czuć się bezpiecznie?
N = 72

Ankietowani respondenci zapytani, czy gmina Brusy to bezpieczne miejsce, w większości stwierdzali, że raczej tak (54%). Co trzeci ankietowany miał trudności w jednoznacznym określeniu się wybierając odpowiedź trudno powiedzieć lub raczej nie. Jedynie 7% badanych stwierdziło, że na terenie gminy czują się całkowicie bezpiecznie.

Wykres nr 20: Przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa.
N = 72

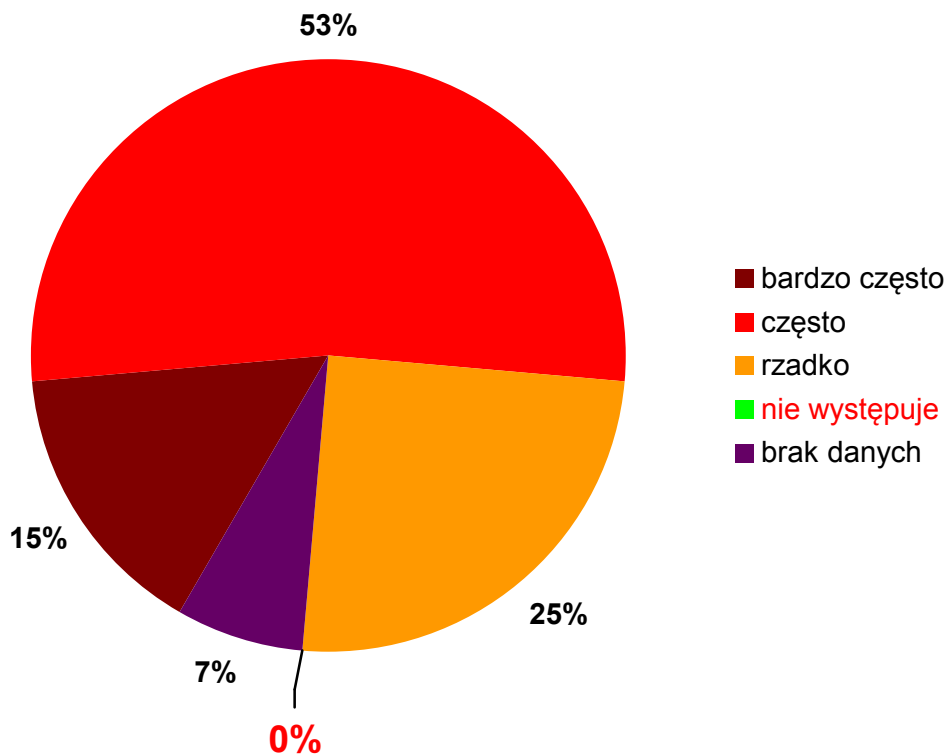

Za główne przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa ankietowani podawali pijących na placach i ulicach (58%), zbyt małą liczbę policyjnych patroli (35 %) oraz nieco mniejszy wpływ, mają w ocenie badanych, włamania, brak sygnalizacji i oświetlenia ulicznego czy wypadki samochodowe.

7. UZALEŻNIENIA

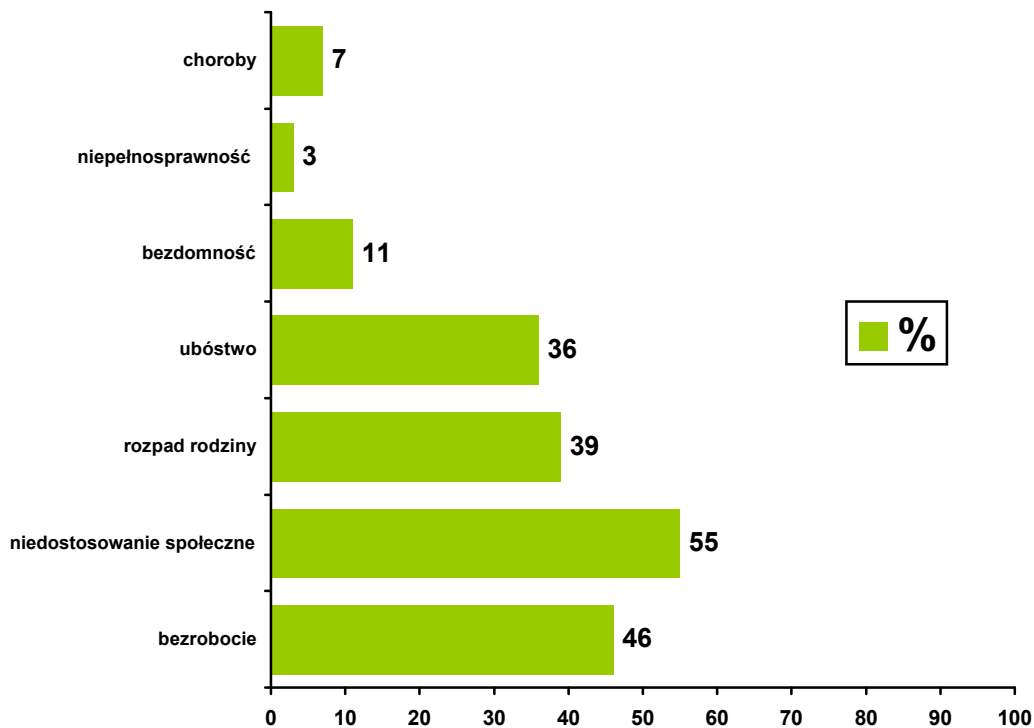
Wykres nr 21: Występowanie zjawiska uzależnień.
N = 72

Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że zjawisko uzależnień występuje na terenie gminy Brusy często lub bardzo często (68%). 25 % respondentów uznało uzależnienia za rzadkość. Znamienny jest fakt, iż żadna z badanych osób nie zadeklarowała, że zjawisko uzależnień w gminie nie występuje.

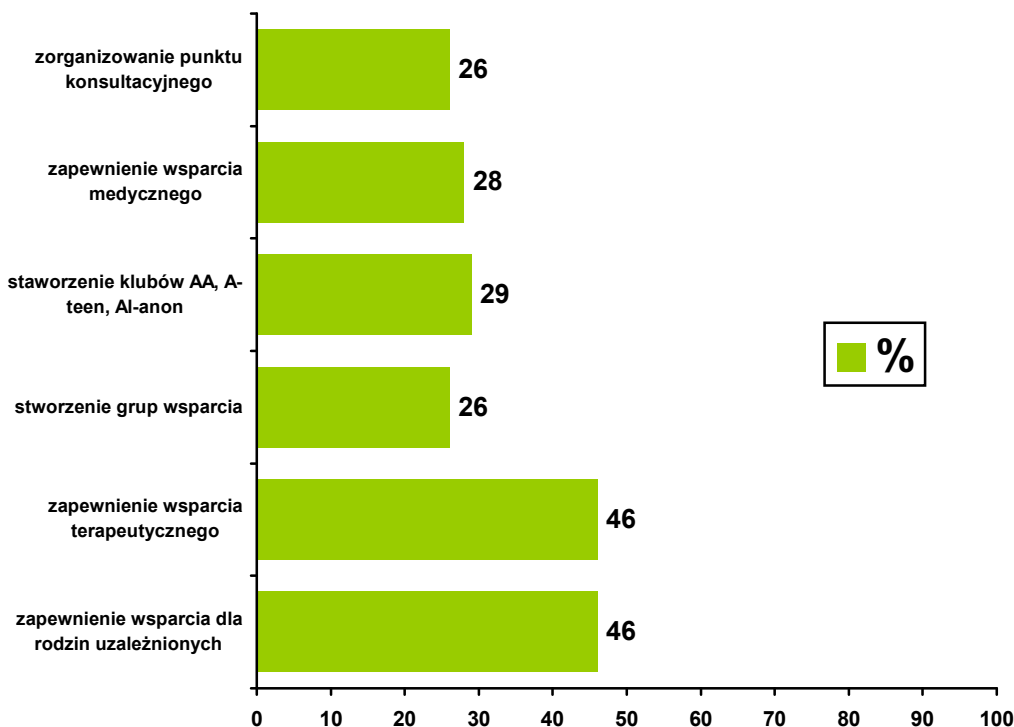
Wykres nr 22: Przyczyny występowania zjawiska uzależnień.
N = 72

Jako główną przyczynę występowania uzależnień w gminie Brusy ankietowani uznali niedostosowanie społeczne (55%), a także bezrobocie (46%). W następnej kolejności rozpad rodziny (39%) oraz ubóstwo (36%). Jako powody wskazywano również bezdomność, choroby i niepełnosprawność.

Wykres nr 23: Jakie działania należy podjąć na rzecz osób uzależnionych oraz ich rodzin?
N = 72

Ankietowani wskazywali, jako działania, które należałoby podjąć na rzecz osób uzależnionych przede wszystkim zapewnienie wsparcia dla rodzin współuzależnionych oraz zapewnienie wsparcia terapeutycznego (po 46%), tworzenie grup wsparcia, klubów AA oraz zapewnienie wsparcia medycznego i dostępu do informacji na temat uzależnień i możliwości uzyskania wsparcia (punkt konsultacyjny).

8. PRZEMOC DOMOWA

Wykres nr 24: Ocena respondentów co do ilości rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

N = 72

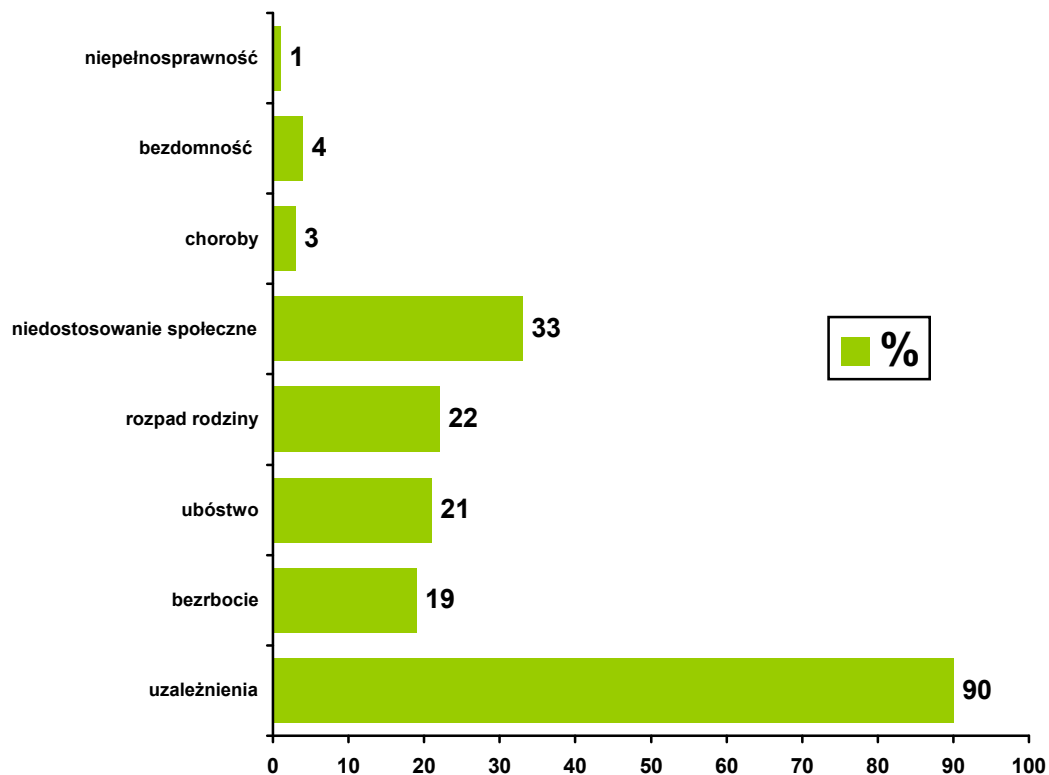

Zdecydowana większość ankietowanych zna lub słyszała o rodzinach dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej (82%) zamieszkujących gminę Brusy. Tylko 15% respondentów nie zna osobiście takich rodzin, a 3% ankietowanych nie słyszało o takich rodzinach czy osobach.

Wykres nr 25: Przyczyny występowania przemocy domowej.

N = 72

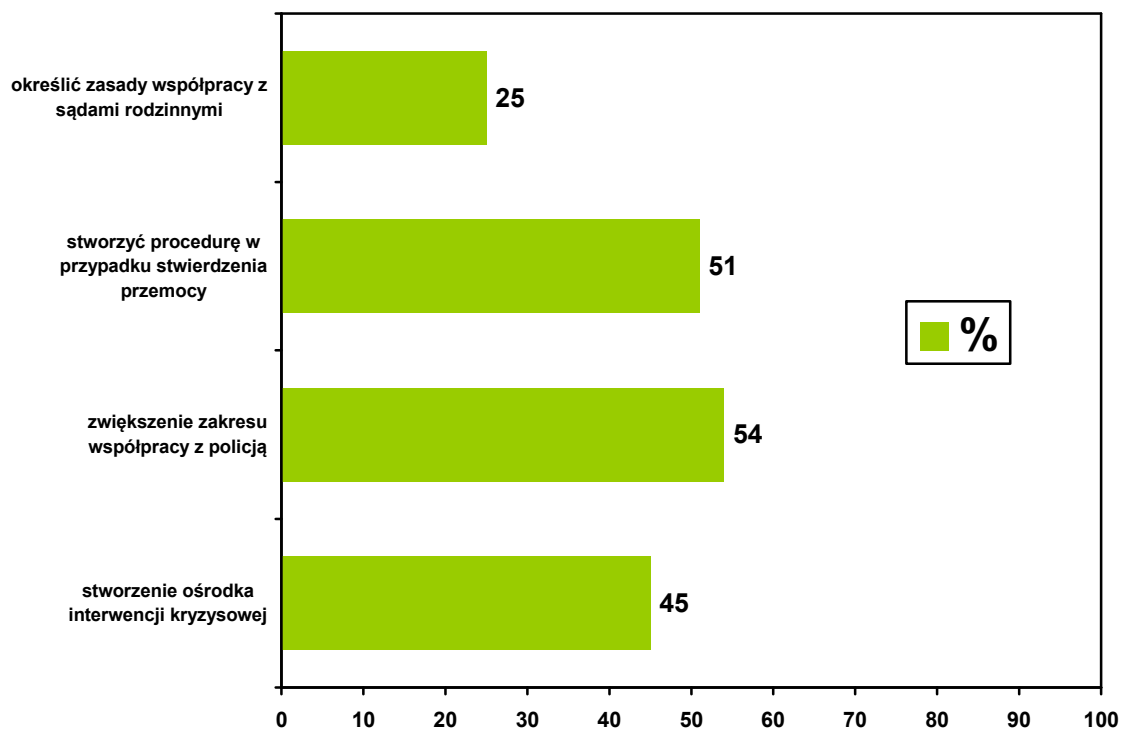

Jako główne przyczyny występowania zjawiska przemocy domowej, ankietowani respondenci zidentyfikowali uzależnienia (90%), w dalszej kolejności niedostosowanie społeczne i rozpad rodziny. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma też, w ocenie badanych, ubóstwo i bezrobocie.

Wykres nr 26: Jakie działania należy podjąć na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej?

N = 72

W celu przezwyciężenia negatywnych skutków i niwelowania przyczyn występowania przemocy domowej należy w ocenie badanych: zwiększyć zakres współpracy z policją (54%), stworzyć procedurę postępowania w przypadkach stwierdzenia przemocy (51%). Ważne wydaje się także utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz zacieśnienie współpracy z sądem.

IV. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE BRUSY.

Uzyskane wyniki ankiet stały się nieocenioną bazą informacyjno-diagnostyczną dotyczącą występujących problemów społecznych w gminie Brusy, a równocześnie materiałem porównawczym dla prac diagnostycznych zespołu ds. budowy Strategii. Rezultatem tak przeprowadzonej diagnozy była identyfikacja podstawowych problemów społecznych w gminie Brusy:

- Problemy zdrowotne, społeczne i bytowe osób niepełnosprawnych
- Problemy zdrowotne, społeczne i bytowe osób starszych
- Postępująca demoralizacja wśród młodzieży
- Wychowawcze i socjalizacyjne problemy rodziny
- Uzależnienia wśród dorosłych i młodzieży
- Brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego w różnych grupach społecznych
- Bierność życiowa i zawodowa osób pozostających bez pracy
- Bezrobocie

Z zidentyfikowanych problemów wyłoniono cztery najważniejsze obszary problemowe.

V. ANALIZA ‘SWOT’.

Zespół pracował także nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń w czterech najważniejszych obszarach problemowych:

- Niepełnosprawni i osoby starsze
- Rodzina - dzieci - młodzież
- Bezrobotni, rynek pracy
- Uzależnienia

Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Obszar : Niepełnosprawni i osoby starsze.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- aktywna działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji: Koła Emerytów i Rencistów, Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja”, Caritas, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich;- zapewniony dostęp do świadczeń pomocy społecznej i usług opiekuńczych na terenie miasta;	<ul style="list-style-type: none">- brak ofert spędzania czasu wolnego, ofert pracy, oferty edukacyjnej;- utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych;- brak instytucjonalnych form pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych;- zainteresowanie władz lokalnych tematyką osób starszych i niepełnosprawnych;	<ul style="list-style-type: none">- wzrost liczby osób starszych na terenie gminy w ciągu ostatnich lat;- infrastruktura niedostosowana do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych;- niesprzyjająca sytuacja finansowa i społeczna osób starszych i niepełnosprawnych;- zmiana modelu rodziny;

Obszar: Rodzina - dzieci - młodzież.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- prężnie działające szkoły i pedagodzy szkolni;- dobra współpraca z sądami, Policją i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;- szeroka oferta edukacyjna;- działalność profilaktyczna i prozdrowotna szkół, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej;	<ul style="list-style-type: none">- braki lokalowe szkół i przedszkoli;- brak świetlic wiejskich i socjoterapeutycznych;- utrudniony dostęp do pomocy psychologicznej;- mała liczba rodzin zastępczych na terenie gminy;- brak ofert spędzania czasu wolnego;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- rozbudowa infrastruktury – budynek gimnazjum, sale gimnastyczne;- zwiększanie miejsc w przedszkolach;- promowanie zastępczych form opieki nad dziećmi;	<ul style="list-style-type: none">- postępująca demoralizacja dzieci i młodzieży;- dochodzi do rozpadu więzi społecznych i zaniku kontroli społecznej i występują zagrożenia funkcjonowania rodziny: uzależnienia, zjawisko rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie i ubóstwo;

Obszar : Bezrobotni, rynek pracy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- dobrze prosperujące i rozwijające się zakłady pracy na terenie gminy;- rozwój firm jednoosobowych i małych przedsiębiorstw;- bogata oferta szkoleniowa dla osób bezrobotnych proponowana przez Powiatowy Urząd Pracy;- walory przyrodnicze pozwalające na rozwój branży agroturystycznej;- bliskość miast powiatowego i wojewódzkiego;- istniejące strefy ekonomiczne;- prace interwencyjne i społecznie użyteczne;	<ul style="list-style-type: none">- brak miejsc pracy, brak dużych zakładów pracy – fabryk;- niski poziom zatrudnienia kobiet; niepełnosprawnych; osób w przedziałach wiekowych 40-50.- niskie lub nieaktualne kwalifikacje zawodowe;- mała konkurencyjność kształcenia zawodowego;- szara strefa zatrudnienia;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- rozwój systemu ulg podatkowych dla pracodawców;- promowanie zatrudnienia kobiet i niepełnosprawnych;- działania ukierunkowane na rozwój infrastruktury przemysłowej;- organizowanie spotkań dla przedsiębiorców;	<ul style="list-style-type: none">- wysokie podatki;- kryzys gospodarczy;- fala powracających z zagranicy;- długotrwałe wykluczenie zawodowe;

Obszar :Uzależnienia.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych i punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych;- prawidłowe wykorzystywanie środków pochodzących z zezwoleń,- dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych,- istnieją organizacje pozarządowe zajmujące się osobami uzależnionymi,- stała współpraca z policją, sądem, kuratorami;	<ul style="list-style-type: none">- braki lokalowe na działania profilaktyczne;- brak bazy leczenia odwykowego oraz miejsc pobytu dla ofiar przemocy;- brak dostępu do specjalistów terapeutów uzależnień;- brak grup wsparcia.- brak zintegrowanych działań różnych służb;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- ogólnokrajowe programy profilaktyczne;- działania prewencyjne i socjalne pomocy społecznej;- medialność tematu;- zwiększenie oferty edukacyjnej dla członków GKRPA;	<ul style="list-style-type: none">- postępująca demoralizacja;- sprzedaż alkoholu nieletnim i nietrzeźwym;- pijący na placach i ulicach;- istniejące stereotypy na temat picia alkoholu;- przemoc w rodzinie;

VI. MISJA I WIZJA.

Członkowie zespołu ds. budowy Strategii uznali że, Misją czyli celem strategicznym opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Brusy jest:

„Zapewnienie mieszkańcom gminy Brusy kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz zapewnienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.”

Realizacja tego założenia wymaga współpracy wszystkich środowisk działających bezpośrednio w sektorze pomocy społecznej, jak również podmiotów gospodarczych oraz innych instytucji funkcjonujących na terenie miasta i gminy.

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć mieszkańcy w perspektywie średniookresowej. Wizją określa się bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego należy dążyć, wyznacza się opisowe cele w kontekście podejmowanych przedsięwzięć. *Głównym elementem pożądanego stanu stosunków społecznych na obszarze gminy Brusy jest sprawnie funkcjonujący system pomocy społecznej umożliwiający osobom potrzebującym i ich rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Efektem wprowadzonych rozwiązań będzie zmniejszenie nasilenia patologii trapiących lokalne społeczności, jak również upowszechnienie dostępu do świadczeń, z naciskiem na niefinansowe formy pomocy, prowadzące do wzrostu samodzielności i integracji ze społeczeństwem.*

Opracowana wizja i misja strategii pozwoliła na wyłonienie czterech podstawowych celów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY nr 1: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych.

CEL STRATEGICZNY nr 2: Wspieranie rodziny we właściwym wypełnianiu jej funkcji.

CEL STRATEGICZNY nr 3: Aktywizacja lokalnego rynku pracy.

CEL STRATEGICZNY nr 4: Ograniczenie skali zjawiska uzależnień.

VII. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

CEL STRATEGICZNY nr 1: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych.

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.1 Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.	1.1.1 Organizacja gabinetu rehabilitacji. 1.1.2 Utworzenie warsztatów terapii zajęciowej.	•Dyrektor Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Brusy •Burmistrz Brus	•Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie •Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1. Liczba osób niepełnosprawnych objętych rehabilitacją.	2008-2013	•Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych •Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie •Urząd Miejski
Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.2 Integracja społeczna osób niepełnosprawnych i starszych.	1.2.1 Organizacja festynów integracyjnych. 1.2.2 Organizowanie imprez okolicznościowych z udziałem osób starszych i niepełnosprawnych.	•Burmistrz Brus •Prezes Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja”	•Szkoły •Organizacje pozarządowe •Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	1. Liczba zorganizowanych festynów i imprez okolicznościowych	2008-2013	•Europejski Fundusz Społeczny •sponsoring

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.3 Stworzenie systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych i starszych	1.3.1 Organizacja punktu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych i starszych.	•Burmistrz Brus	•Organizacje pozarządowe •Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej •Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1. Utworzenie punktu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych i starszych	2008-2013.	Europejski Fundusz Społeczny
Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.4 Zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i starszych.	1.4.1 Udostępnienie budynku Urzędu Miejskiego dla niepełnosprawnych. 1.4.2 Dostosowanie budynków szkolnych do potrzeb osób niepełnosprawnych. 1.4.3 Dostosowanie budynku Domu Kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych.	•Burmistrz Brus •Starosta Powiatowy	•Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1. Liczba pojazdów w budynkach użyteczności publicznej 2. Liczba wind w budynkach użyteczności publicznej	2008-2013	•Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych •Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.5 Organizacja czasu wolnego dla starszych.	<p>1.5.1 Wspieranie tworzenia Klubów seniora.</p> <p>1.5.2 Stworzenie warunków do powstania Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych.</p>	Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> Organizacje pozarządowe 	<p>1. Liczba powstałych Klubów Seniora</p> <p>2. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych</p>	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miejski sponsoring
Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.6 Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.	<p>1.6.1 Zwiększenie zakresu współpracy instytucji publicznych z NGO.</p> <p>1.6.2 Podnoszenie kwalifikacji kadr organizacji pozarządowych.</p> <p>1.6.3 Budowa kanałów przepływu informacji między instytucjami publicznymi a NGO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Burmistrz Brus 	<ul style="list-style-type: none"> Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe 	<p>1. Liczba zawartych porozumień partnerskich</p> <p>2. Liczba szkoleń w ramach podnoszenia kwalifikacji kadr NGO</p> <p>3. Liczba przeszkolonych osób</p> <p>4. Liczba spotkań informacyjnych</p>	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miejski środki zewnętrzne

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.7 Stworzenie diagnozy społecznej sytuacji osób niepełnosprawnych i starszych	1.7.1 Przeprowadzenie badania wśród rodzin osób niepełnosprawnych i starszych.	Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Organizacje pozarządowe 	1. Dokument diagnoza sytuacji społecznej osób niepełnosprawnych i starszych	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski • Europejski Fundusz Społeczny

CEL STRATEGICZNY nr 2: Wspieranie rodziny we właściwym wypełnianiu jej funkcji.

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
2.1. Promocja zdrowego stylu życia.	<p>2.1.1 Utworzenie gabinetu promocji zdrowia.</p> <p>2.1.2 Tworzenie i wdrażanie programów zdrowotnych.</p> <p>2.1.3 Organizowanie akcji promujących profilaktykę zdrowia w szkołach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Brusy • Niepubliczny Zakład Opieki Pielęgniarskiej • szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 	<p>1. Utworzenie gabinetu promocji zdrowia</p> <p>2. Liczba tworzonych i wdrażanych programów zdrowotnych</p> <p>3. Liczba akcji promujących profilaktykę zdrowia w szkole</p> <p>4. Liczba uczniów uczestniczących w akcjach promocyjnych</p>	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Narodowy Fundusz Zdrowia • Europejski Fundusz Społeczny

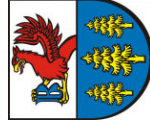
Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
2.2 Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego dla rodziny.	<p>2.2.1 Organizacja wsparcia psychologicznego dla dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.</p> <p>2.2.2 Stworzenie szkoły dla rodziców.</p> <p>2.2.3 Wprowadzenie asystenta rodziny jako nowej formy wsparcia środowiskowego.</p> <p>2.2.4 Organizacja grup wsparcia dla rodziców.</p> <p>2.2.5 Powołanie zespołu interdyscyplinarnego ds. sytuacji kryzysowej.</p>	<p>Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych •Poradnia Psych.-Ped. •Policja •Sąd •Szkoły 	<p>1.Liczba zatrudnionych specjalistów</p> <p>2.Liczba osób korzystających z wsparcia psychologicznego</p> <p>3.Liczba zajęć w ramach szkoły dla rodziców</p> <p>5.Liczba rodziców uczestniczących w szkole dla rodziców</p> <p>6.Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny</p> <p>7.Liczba grup wsparcia dla rodziców</p> <p>8.Liczba rodziców uczestniczących w grupie wsparcia</p> <p>9.Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego</p>	2008-2013.	<ul style="list-style-type: none"> •Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych •Europejski Fundusz Społeczny

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
2.3 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.	2.3.1. Budowa obiektów sportowych przy szkołach. 2.3.2. Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach. 2.3.3. Tworzenie placów zabaw i miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży. 2.3.4. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży. 2.3.5. Organizowanie imprez okolicznościowo-kulturalnych dla rodzin.	Burmistrz Brus	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej • Szkoły • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Organizacje pozarządowe 	1. Liczba nowych obiektów sportowych przy szkołach 2. Liczba zajęć pozalekcyjnych 3. Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w zajęciach pozalekcyjnych 4. Liczba nowo powstałych placów zabaw i miejsc rekreacji 5. Liczba zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego 6. Liczba dzieci i młodzieży	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Europejski Fundusz Społeczny

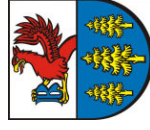

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
2.4 Promocja działań na rzecz powstawania zastępczych form opieki nad dziećmi.	<p>2.4.1 Przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnej na rzecz rodzicielstwa zastępczego.</p> <p>2.4.2 Pogłębianie współpracy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej • Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie 	Urząd Miejski	1. Liczba akcji promocyjno-informacyjnych	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

CEL STRATEGICZNY nr 3: Aktywizacja lokalnego rynku pracy.

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
<p>3.1. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców i mobilności zawodowej mieszkańców</p>	<p>3.1.1 Organizacja szkoleń w kierunku przekwalifikowania zawodowego. 3.1.2 Organizacja prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych i przygotowań zawodowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Burmistrz Brusy •Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy 	<ul style="list-style-type: none"> •Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej •Przedsiębiorcy 	<p>1. Liczba szkoleń 2. Liczba prac interwencyjnych. 3. Liczba przygotowań zawodowych 4. Liczba prac społecznie użytecznych.</p>	<p>2008-2013</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych •Urząd Miejski •Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

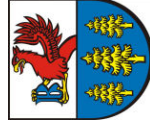

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
<p>3.2 Wsparcie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości.</p>	<p>3.2.1 Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej i wsparcie pomostowe. 3.2.2 Organizacja szkoleń w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej. 3.2.3 Promocja przedsiębiorczości w kampaniach promocyjnych - informacyjnych</p>	<p>•Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy</p>	<p>•Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej •Przedsiębiorcy</p>	<p>1. Wzrost samozatrudnienia 2. Liczba szkoleń. 3. Liczba przeszkolonych. 4. Liczba kampanii promocyjnych.</p>	<p>2008-2013</p>	<p>•Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych •Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie •Urząd Miejski</p>
<p>Cel operacyjny</p> <p>3.3 Wsparcie inicjatyw tworzących nowe miejsca pracy.</p>	<p>Działania</p> <p>3.3.1 Subsydiowane miejsca pracy. 3.3.2 Kampanie promocyjne na rzecz zatrudnienia osób wykluczonych społecznie.</p>	<p>•Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy</p>	<p>•Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych •Urząd Miejski •Przedsiębiorcy</p>	<p>1. Liczba nowych miejsc pracy. 2. Liczba kampanii.</p>	<p>2008-2013</p>	<p>Źródła finansowania</p> <p>•Europejski Fundusz Społeczny •sponsoring</p>

CEL STRATEGICZNY nr 4: Ograniczenie skali zjawiska uzależnień.

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
4.1 Prowadzenie i intensyfikacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień.	4.1.1 Prowadzenie zajęć profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w szkołach. 4.1.2 Organizowanie koloni profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. 4.1.3 Prowadzenie akcji informacyjnych i promujących przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów dzieciom i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> •Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej •Przewodnicząc y Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	<ul style="list-style-type: none"> •Szkoły •Policja 	1. Liczba zajęć profilaktycznych 2. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach profilaktycznych 4. Liczba zorganizowanych koloni profilaktycznych 5. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w koloniach 6. Liczba akcji informacyjno-promujących	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> •Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych •Europejski Fundusz Społeczny

Cel operacyjny	Działania	Odpowiedzialny	Współrealizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
4.2 Zapewnienie wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.	<p>4.2.1. Stworzenie warunków do powstania świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>4.2.2. Rozszerzenie zakresu usług Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.</p> <p>4.2.3. Wspieranie działań o charakterze samopomocowym dla osób uzależnionych.</p> <p>4.2.4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb społecznych w zakresie tematyki uzależnień.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dyrektor Miejskiego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miejski Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej 	<p>1. Powstanie świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>2. Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach świetlicy.</p> <p>3. Liczba specjalistów i zakres usług Punktu Konsultacyjnego.</p> <p>4. Liczba osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego.</p> <p>5. Liczba powstałych grup Samopomocowych.</p> <p>6. Liczba przeprowadzonych szkoleń i osób przeszkolonych.</p>	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Europejski Fundusz Społeczny

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII

CEL STRATEGICZNY nr 1: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych.

Cel operacyjny	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.		X	X	X	X	X
1.2 Integracja społeczna osób niepełnosprawnych i starszych.	X	X	X	X	X	X
1.3 Stworzenie systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych i starszych.			X	X	X	X
1.4 Zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i starszych.		X	X	X	X	X
1.5 Organizacja czasu wolnego dla starszych.	X	X	X	X	X	X
1.5 Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.	X	X	X	X	X	X
1.6 Stworzenie diagnozy społecznej sytuacji osób niepełnosprawnych i starszych		X	X			

CEL STRATEGICZNY nr 2: Wspieranie rodziny we właściwym wypełnianiu jej funkcji.

Cel operacyjny	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2.1. Promocja zdrowego stylu życia.	X	X	X	X	X	X
2.2 Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego dla rodziny.		X	X	X	X	X
2.3 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.	X	X	X	X	X	X
Promocja działań na rzecz powstawania zastępczych form opieki nad dziećmi.		X	X	X	X	X

CEL STRATEGICZNY nr 3: Aktywizacja lokalnego rynku pracy.

Cel operacyjny	2008	2009	2010	2011	2012	2013
3.1. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców i mobilności zawodowej mieszkańców.	X	X	X	X	X	X
3.2 Wsparcie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości.	X	X	X	X	X	X
3.3 Wsparcie inicjatyw tworzących nowe miejsca pracy.			X	X	X	X

CEL STRATEGICZNY nr 4: Ograniczenie skali zjawiska uzależnień.

Cel operacyjny	2008	2009	2010	2011	2012	2013
4.1 Prowadzenie i intensyfikacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień.	X	X	X	X	X	X
4.2 Zapewnienie wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.	X	X	X	X	X	X

IX. WDRAŻANIE STRATEGII I MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI.

Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych będzie uzależniona od wielu różnych czynników, najważniejsze z nich to:

- sytuacja finansowa gminy,
- kreatywność i stopień zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych we wspólne działania,
- aktywność samych zainteresowanych, czyli mieszkańców gminy.

Do poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Strategii winny być przygotowane odrębne programy i projekty. Ich wdrażanie będzie systematycznie monitorowane przez wyznaczonych pracowników odpowiedzialnych za ich realizację.

Za koordynację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy odpowiedzialny jest Burmistrz Brus. Sprawy organizacyjne związane z procesem wdrażania, realizacji i oceny stopnia realizacji Strategii należą do zadań Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach.

Burmistrz zarządzeniem powoła zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii składający się z przedstawicieli organów gminy, jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych, do którego zadań będzie należało monitorowanie realizacji Strategii oraz okresowa ocena stopnia realizacji zaplanowanych działań. Członkowie zespołu, na koniec każdego roku budżetowego, na podstawie sprawozdawczości realizatorów Strategii, dokonają oceny stopnia jej realizacji w odniesieniu do wskaźników ilościowych określonych w dokumencie dla poszczególnych działań, a także w miarę możliwości wskaźników jakościowych.

Ze względu na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, trendy, potrzeby i oczekiwania społeczne, w okresie obowiązywania Strategii z pewnością znajdzie potrzeba jej aktualizacji. Planuje się, że na przełomie lat 2011 i 2012, Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii dokona dogłębnej analizy sytuacji, a także oceni jakościowo realizację Strategii. Po czym podejmie decyzję w kwestii ewentualnej aktualizacji dokumentu. Zmiany w Strategii będą wprowadzane również w procesie uspołecznionym, podobnym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu aktualnej Strategii. Zakłada się również możliwość oceny ewaluacyjnej we wcześniejszym terminie – na wniosek Zespołu, ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii zatwierdzony przez Burmistrza Brus.